

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VUODEN 2021
NELJÄNNEKSI LISÄTALOUSARVIOKSI

Viitaten yleisperusteluihin ja yksityiskohtaisten perustelujen selvitysoosiin ehdotetaan,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn ehdotuksen neljänneksi lisätalousarvioksi vuodelle 2021.

Helsingissä 4.11.2021

Pääministeri

SANNA MARIN

Valtiovarainministeri *Annika Saarikko*

YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys vuoden 2021 *neljänneksi* lisätalousarvioksi.

Talouden näkymät

Bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 3,3 % v. 2021. Talouden toipuminen koronapandemiasta on ollut nopeaa kuluvaan vuoden keväästä alkaen. Kasvupyrähdys liittyy patoutuneen kysynnän purkautumiseen tilanteessa, jossa rokottaminen on edennyt ripeästi, liiketoiminnalle asetettuja rajoituksia on purettu ja kotitalouksien ja yritysten luottamus tulevaisuuteen on vahva. Talouden elpyminen jatkuu syksyllä varsinkin niillä toimialoilla, joita koronarajoitukset ovat vielä alkusyksystä koskeneet. Sen seurauksena talouskasvu pysyy vahvana myös loppuvuonna ja jatkuu v. 2022. Bruttokansantuotteen ennustetaan kasvavan 2,9 % v. 2022.

Ennusteessa tautitilanteen mahdollisen heikentymisen ei oleteta rajoittavan talouden toipumista, vaikka yhteiskunnan avaaminen tapahtuisi hitaammin kuin kesän ennusteessa oletettiin. Taudinkehitykseen, virusmuunnoksiin sekä rokotekattavuuteen liittyvä epävarmuus lisää ennusteen epävarmuutta.

Julkisen talouden alijäämä kasvoi v. 2020 mittavaksi koronaviruspandemian vuoksi. Julkisen talouden menojen ja tulojen välinen epätasapaino pienenee v. 2021 ja v. 2022 voimakkaasti, kun nopea talous- ja työllisyyskasvu lisäävät verotuloja ja pienentävät työttömyysmenoja. Julkinen talous jää kuitenkin ripeän suhdannepyrähdyksen sekä koronavirustilanteen vuoksi päätettyjen tukitoimien voimakkaan vähenemisen jälkeen yhä alijäämäiseksi. Talouden väliaikainen elpyminen ei poista rakenteellista julkisen talouden epätasapainoa. Julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen nousi v. 2020 nopeasti. Velkasuhteen kasvu hidastuu kuitenkin tänä vuonna. Julkinen velkasuhde on jäämässä huomattavasti korkeammalle tasolle kuin viime vuosikymmenen lopulla.

Tuloarviot

Taloudellinen aktiviteetti on kehittynyt aiemmin ennakoitua myönteisemmin. Talouskasvu on elpynyt koronaviruspandemian jäljiltä verrattain voimakkaasti, mikä näkyy myös valtion saamissa verotuloissa. Verotuloarviota ehdotetaan korotettavaksi yhteensä 1 511 milj. euroa. Merkittävin yksittäinen muutos koskee ansio- ja pääomatuloveroa, jonka kertymäärviota korotetaan 1 204 milj. euroa. Muutoksen taustalla ovat mm. aiemmin ennakoitua myönteisempi työllisyyskehitys sekä pääomatuloja ja lähdeveroa koskevat tiedot.

Kokonaistaloudellisen ennusteen päivittymisen ja viimeisimpien kertymätietojen perusteella on korotettu myös yhteisöveron tuottoa 123 milj. euroa, arvonlisäveron tuottoa 536 milj. euroa ja varainsiirtoveroa 105 milj. euroa.

Kertymätietojen perusteella perintö- ja lahjaveron tuottoarviota on alennettu 90 milj. euroa ja tupakkaveron tuottoa 106 milj. euroa. Myös autoveron tuoton ennustetaan jäävän aiemmin budjetoitua 261 milj. euroa pienemmäksi. Autoveron tapauksessa kertymää pienentää Verohallinnon käsittelyruuhka, joka siirtää verotuloja vuoteen 2022. Lisäksi autoveron tuottoa pienentää enna-

koitua nopeampi henkilöautojen keskimääräisen päästötason lasku sekä ennakoitua matalampi uusien henkilöautojen kysyntä.

Sekalaisten tulojen arviota ehdotetaan korotettavaksi 412,5 milj. eurolla. Merkittävimmät tekijät ehdotuksen taustalla ovat elpymis- ja palautumistukivälineen tulot 271 milj. euroa sekä päästöoikeuksien huutokauppatulot, jota koskevaa arviota korotetaan 148 milj. eurolla päästöoikeuden hinnan nousun seurauksena.

Koronavirustilanteesta johtuvat muutokset

Valtioneuvoston kanslialle ehdotetaan 0,3 milj. euron lisäystä koronaviestinnän vahvistamiseen.

Oikeuskanslerinvirastolle ehdotetaan 0,1 milj. euron lisäystä koronavirustilanteesta aiheutuvien välttämättömien henkilöstömenojen kattamiseen.

Tuomioistuinten toimintamenoihin ehdotetaan 4,07 milj. euroa ja Syyttäjälaitokselle 0,75 milj. euroa koronavirustilanteesta aiheutuneen ruuhkan purkuun. Yksityisille oikeusavustajille maksettaviin korvauksiin ehdotetaan kohdennettavan 12 milj. euroa. Menoarvion kasvuun vaikuttaa tuomioistuinten koronaruuhanpurun johdosta kasvaneet asiamäärät ja siten korvausten määrät.

Rikosseuraamuslaitokselle ehdotetaan 5,8 milj. euroa koronavirustilanteesta aiheutuneen ruuhkan purkamiseen vankeusrangaistusten täytäntöönpanossa. Oikeusministeriö on koronapandemian takia rajoittanut lyhytaikaisten vankeusrangaistusten ja sakon muuntorangaistusten täytäntöönpanoa.

Koronavirustilanteesta aiheutuneisiin kuluihin ehdotetaan poliisille 1,8 milj. euroa, Rajavartiolaitokselle 7,3 milj. euroa, pelastuslaitoksille 1,1 milj. euroa ja Häätokeskuslaitokselle 0,15 milj. euroa.

Aluehallintoviraston toimintamenoihin ehdotetaan 0,7 milj. euroa tartuntatautilain muutoksen (147/2021) aiheuttamiin lisätehtäviin.

Opetustuntikohtaista taiteen perusopetuksen valtionosuutta saaville opetuksen järjestäjille ehdotetaan koronavirustilanteesta johtuen n. 6,8 milj. euroa oppilasmaksutulojen vähenemisestä aiheutuvien menetysten ja terveysturvallisten opetusjärjestelyiden aiheuttamien lisäkustannusten korvaamiseksi.

Ruokavirastolle ehdotetaan yhteensä 0,27 milj. euroa koronavirustilanteesta johtuviin laboratori- on ja lihan tarkastuksen lisäkuluihin.

Lasti- ja matkustaja-alusvarustamoiden liikennöinnin tukeen ehdotetaan 23,15 milj. euroa, jolloin vuoden 2021 tukisumma nousee 69,45 milj. euroon.

Maakuntien lentoyhteyksien turvaamiseen ehdotetaan 13,8 milj. euroa. Hallitus sitoutui vuoden 2022 talousarviota koskevassa neuvottelussa turvaamaan v. 2021 käynnistetyn ostoliikenteen mukaiset lentoyhteydet 14.8.2022 saakka.

ELY-keskusten toimintamenoihin ehdotetaan 1,79 milj. euroa koronavirustilanteesta aiheutuneisiin lisäkustannuksiin erityisesti hakemusten käsittelyn asiantuntijaresursseissa.

Yritysten määräaikaisen kustannustuen viidennen hakukierroksen toteuttamiseen ehdotetaan 100 milj. euron määrärahaa. Lisäksi Valtiokonttorin toimintamenoihin ehdotetaan 3 milj. euron lisäystä tuen toimeenpanoon.

Tutkimus- ja tuotekehityksen lainoista ehdotetaan vähennettäväksi 80 milj. euroa ja yritysten kehittämishankkeiden tukemisesta 30 milj. euroa johtuen koronavirustilanteeseen liittyvien lainojen ja avustusten ennakoitua vähäisemmästä kysynnästä.

Business Finlandin toimintamenoihin ehdotetaan 0,59 milj. euron lisäystä koronatilanteesta aiheutuneisiin lisäkustannuksiin Dubain maailmannäyttelyyn liittyen.

Finnvera Oyj:n tappiokorvauksista ehdotetaan vähennettäväksi 130 milj. euroa tappiokorvausten ennakoitua maltillisemmän toteutumisen vuoksi.

Yrittäjien työmarkkinatukioikeuden ja työttömyysturvan suojaosan korottamisen jatkaminen edelleen ajalle 1.9.—30.11.2021 lisää kustannuksia arviolta yhteensä n. 29 milj. euroa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisen tiedonhallinnan määrärahaan ehdotetaan 0,58 milj. euroon lisäystä EU:n digitaalisen koronatodistuksen kansallisesta käytöstä johtuen sekä 1 milj. euroa Koronavilkku-sovelluksen käytön jatkamiseen.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenoihin ehdotetaan yhteensä 3,67 milj. euron lisäystä. Lisäyksestä 0,4 milj. euroa aiheutuu covid-19-testauskapasiteetin ylläpidosta, 2,4 milj. euroa covid-19-viruskantojen geneettisen variaation seurannasta ja 0,86 milj. euroa rokotekehittävyyden parantamiseksi suunnitellusta viestintäkampanjasta.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisen vankiterveydenhuollon yksikön toimintamenoihin ehdotetaan n. 1 milj. euron lisäystä, josta 0,45 milj. euroa aiheutuu koronavirusepidemian vaikutuksesta kustannuksiin.

Rahapelitoiminnan tuottojen laskun kompensatio

Veikkaus Oy:n vuoden 2021 tuottoennuste on alentunut aiemmin ilmoitetusta 740 milj. eurosta 700 milj. euroon ja siten rahapelituottojen tuloutuksen valtiolle arvioidaan tänä vuonna jäävän n. 40 milj. euroa alemmaksi siitä tasosta, jolla niiden arvioitiin olevan vuoden 2021 talousarviota valmisteltaessa. Tuloutuksen alenemasta 21,2 milj. euroa kohdentuu opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle, 17,2 milj. euroa sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalle ja 1,6 milj. euroa maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalle.

Koska aleneman vuoksi ei ehdoteta tehtäväksi muutoksia hallinnonalojen tuotonjakomomenteil- le, alenema kompensoituu kokonaisuudessaan kehyksen sisältä budjettivaroin.

Lisätalousarvioesitykseen sisältyvät elpymis- ja palautumissuunnitelmaan esitykset

Suomi toimitti 27.5.2021 komissiolle kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman. Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelma (RRP) on kansallinen suunnitelma EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen (RRF) rahoituksen hyödyntämiseksi. Komissio antoi 14.10.2021 arvionsa Suomen suunnitelmasta ja täytäntöönpanopäätös hyväksyttiin EU-neuvostossa lokakuussa 2021.

Kestävän kasvun ministerityöryhmän linjauksen mukaan vuosina 2021—2022 voidaan budjetoida se osuus Suomen enimmäissaannosta, joka perustuu jo toteutuneisiin tilastotietoihin (1,66 mrd. euroa). Elpymis- ja palautumissuunnitelman investointeja sisältyy kattavasti vuoden 2021 kolmanteen lisätalousarvioon ja vuoden 2022 talousarvioesitykseen.

Vuoden 2021 neljänteen lisätalousarvioesitykseen sisältyy elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisia menoja yhteensä 3,86 milj. euroa, koostuen lähinnä hallinnollisista resursseista investointien toimenpanoon sekä ennakkomaksusta Ahvenanmaan maakunnalle.

Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy kolme Ahvenanmaan maakunnan investointitoimenpidettä, jotka kohdistuvat uusiutuvaan energiaan, osaamistason kohottamiseen ja jatkuvan oppimisen uudistamiseen, koulutuksen digitalisointiin ja modernisointiin sekä asiakaslähtöiseen digitaliseen hoitotietojärjestelmään. Ahvenanmaan maakunnalle ehdotetaan elpymis- ja palautumissuunnitelman toimenpiteiden rahoittamiseksi 1,5 milj. euroa.

Valtiokonttorin toimintamenoihin ehdotetaan 0,5 milj. euroa elpymis- ja palautumissuunnitelman toimeenpanon seurannan ja valvonnan tehtäviin.

Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenoihin ehdotetaan elpymis- ja palautumissuunnitelman toimeenpanoon liittyviin hallinnollisiin resursseihin lisäystä n. 0,6 milj. euroa, Business Finlandin toimintamenoihin ehdotetaan n. 1,4 milj. euroa ja Energiaviraston toimintamenoihin ehdotetaan 0,1 milj. euroa.

Ulkoministeriön hallinnonala

Varsinaiseen kehitysyhteistyöhön ehdotetaan 12,6 milj. euron lisäystä Suomen covid-19-rokote-lahjoituksiin. Suomen osallistuminen lahjoituksiin hoidetaan korvamerkityllä tuella rokoteallianssi Gavin hallinnoimaan COVAX AMC -mekanismiin. Tuen ehdoksi asetetaan rokotteiden osto Suomen kiintiöstä. Lisäys kohdennetaan korvamerkittynä tukena, joka on sidottu käytettäväksi Suomen hankkimiin rokotteisiin osana EU:n rokotehankintoja. Sosiaali- ja terveysministeriön rokotehankintamomentilta vähennetään vastaava määrä. Koska Suomen valtio on sitoutunut maksamaan hankittavat rokotteet joka tapauksessa, järjestelyn kustannusvaikutus valtiolle on neutraali tai lähes neutraali.

Valtioneuvoston kanslia

Valtioneuvoston kanslialle ehdotetaan 0,3 milj. euroa valtioneuvoston digitaalisen valmiuden rakentamiseksi kansallisiin ja kansainvälisiin kokouksiin.

Oikeusministeriön hallinnonala

Oikeusrekisterikeskukselle ehdotetaan tietojärjestelmiin liittyviin päivitys- ja tietoturvakustannuksiin, rikosrekisteriotteiden luovutusten määrän kasvuun sekä uusiin seuraamusmaksulajeihin liittyen lisäystä yhteensä 0,33 milj. euroa.

Tuomioistuinten toimintamenoihin ehdotetaan tiedustelulainsäädännön edellyttämien turvatilojen rakentamiseen 0,25 milj. euroa.

Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenoihin ehdotetaan lisäystä 3,8 milj. euroa johtuen avovankiloiden varallaolokorvauksista, joita maksetaan takautuvasti vuosilta 2016—2019.

Sisäministeriön hallinnonala

EU:n ohjelmakauden 2021—2027 sisäisen turvallisuuden rahastojen maksuosuuksiin varattua määrärahaa vähennetään 5,5 milj. euroa ohjelmakauden aloituksen viivästymisen vuoksi. Kalamaa-joen maastopalosta aiheutuneiden menojen korvaamiseksi ehdotetaan 1,6 milj. euron avustusta Jokilaaksojen pelastuslaitokselle.

Poliisille ehdotetaan 30 milj. euroa toiminnan turvaamiseksi, 0,4 milj. euroa kriittisiin toimialoihin kohdistuvien rikosten torjumiseksi sekä 0,21 milj. euroa korruptiorikollisuuden paljastamista ja tutkinnan tukemisen tehostamista koskevaan hankkeeseen.

Kahden ulkovartiolaivan hankintaan ehdotetaan 65 milj. euroa lisämäärärahaa vuodelle 2021. Rajavartiolaitos oikeutetaan kokonaisrahoituksen puitteissa tekemään tilaussopimus kahdesta uudesta ulkovartiolaivasta siten, että hankinnan kokonaisarvo on enintään 325 milj. euroa.

Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanottoon liittyvien määrärahojen käyttötarkoituksia täydennetään Afganistanin evakuintipäätöksen (13.8.2021) mukaisesti evakuoitujen paikalta palkattujen työntekijöiden ja heidän perheidensä vastaanotto- ja majoittamiskustannusten korvaamiseksi.

Puolustusministeriön hallinnonala

Puolustusvoimien toimintamenoja ehdotetaan lisättäväksi 2,2 milj. eurolla sopimussotilaiden (85 htv) palkkaamiseksi ja 0,38 milj. eurolla Afganistanin suojausoperaation lisäpalkkojen vuoksi.

Valtiovarainministeriön hallinnonala

Tullin toimintamenoihin ehdotetaan 7,66 milj. euroa, josta 0,24 milj. euroa viranomaisten yhteisen kenttäjohtojärjestelmän (KEJO) jatkohankkeen kustannuksiin ja 7,43 milj. euroa salassa pidettävien tietojen turvallisen käsittelyn vaatimien investointien ja muiden lähinnä tietoteknisten edellytysten varmistamiseen.

EU:lle korvattavien perimättä jääneiden tullien ja niistä aiheutuvien korkokulujen maksamiseen ehdotetaan 3,5 milj. euroa vuosina 2012—2019 perimättä jääneisiin Kiinan tekstiili- ja jalkineiden tuontiin liittyviin tulleihin ja niihin liittyviin korkokuluihin.

Valtiokonttorin toimintamenoihin ehdotetaan 0,2 milj. euroa hyvinvointialueuudistukseen liittyviin tietopalvelun ja raportoinnin muutoksiin, samoin 0,2 milj. euroa EU-direktiivin perusteella perustettavan valtionhallinnon yhteisen väärinkäytösepäilyjä koskevan Whistle blowing -ilmoituskanavan valmisteluun.

Julkisen hallinnon ICT:n ohjaukseen ja kehittämiseen ehdotetaan 3,0 milj. euroa itsehallittavan identiteetin luottamusverkon kokeiluhankkeiden valtionavustuksiin. Valtionavustuksilla on tavoitteena luoda pohja Suomessa toimivalle hajautetun itsehallittavan identiteetin luottamusverkon toiminnalle.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuen ja ohjauksen -momentin perusteluita ehdotetaan täydennettäväksi siten, että määrärahaa saa käyttää myös hallitusohjelman mukaisten tuottavuustoimenpiteiden valmisteluun ja toteutukseen. Määrärahan, 22,6 milj. euron uudelleenbudjetoinnilla ehdotetaan jatkettavan vuonna 2019 käynnistyneitä hallitusohjelman mukaisia tuottavuustoimenpiteitä ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistamiseen liittyviä toimenpiteitä.

Kuntien kannustinjärjestelmien avustusmomentille ehdotetaan 7 milj. euroa, joka on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia momentilla 28.90.32.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

Opintotukeen ehdotetaan 14,7 milj. euron lisäystä. Lisäyksestä 7 milj. euroa aiheutuu opintolainahyvitysmenojen kasvusta, 3 milj. euroa takausvastuumenojen kasvusta ja 4,7 milj. euroa toisen asteen oppilaitosten opiskelijoiden opintorahamenojen kasvusta.

Suomenlinnan hoitokunnalle ehdotetaan 7,6 milj. euron lisämäärärahaa toimitilojen ja kiinteistövarallisuuden perusparannukseen ja kunnossapitoon.

Opetushallituksen toimintamenoihin ehdotetaan 0,5 milj. euron lisäystä saamenkielisen oppimateriaalin tuottamiseen.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

Ruokavirastolle ehdotetaan 0,38 milj. euroa virastossa tehtävään elintarvikeketjun rikollisuuden torjuntatyöhön ja 0,28 milj. euroa etämyynnin valvonnan kehittämiseen. Lisäksi virastolle ehdotetaan 3,5 milj. euroa IHN-eläintaudin johdosta maksettaviin korvauksiin.

Kunnille eläinlääkintähuoltolain nojalla maksettavien korvausten kasvusta aiheutuviin lisämenoihin ehdotetaan 1,4 milj. euroa.

Metso-ohjelman toimeenpanoon ehdotetaan 2 milj. euron lisäystä.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

Aiemmin päätettyjen hankkeiden valtuuksia ehdotetaan tarkistettavaksi seuraavasti: Luumäki—Imatra—Venäjän raja, ratayhteyden parantaminen, hankkeen valtuutta tarkistetaan 15 milj. eurola (195 milj. eurosta 210 milj. euroon) hankkeelle asetettujen ratarakenteen laatutavoitteiden saavuttamiseksi. Kemin Ajoksen meriväylän syventäminen -hankkeen valtuutta tarkistetaan 15,2 milj. eurolla (26,5 milj. eurosta 41,7 milj. euroon) kustannusarvion noususta johtuen. Kt 68 parantaminen rakentamalla uusi Kolpin ylikulkusilta -hankkeen valtuutta tarkistetaan 1,2 milj. eurolla (5 milj. eurosta 6,2 milj. euroon) kustannusarvion noususta johtuen. Vt 4 Oulu—Kemi liittymien parantaminen Simossa -hankkeen valtuutta tarkistetaan 5 milj. eurolla (20 milj. eurosta 25 milj. euroon) kustannusarvion noususta johtuen.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

Julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden määrärahaa ehdotetaan uudelleenbudjetoitavaksi 20 milj. euroa palkkatukipäätöksiin liittyvien viivästysten vuoksi.

TE-digi-hankkeen kustannusten kattamiseen ehdotetaan 13 milj. euron määrärahalisäystä.

EU:n rakennerahastojen valtuuteen ehdotetaan lisäystä 20,4 milj. euroa, joka aiheutuu loppuohjelmakaudesta 2014—2020 purkautuviksi arvioitujen myöntämisvaltuuksien uudelleen budjetoinnista sekä komissiolta saamatta jäävistä eristä.

Uusiutuvan energian tuotantotukeen varattua määrärahaa vähennetään 40 milj. eurolla tuulivoimalle maksettavan tuotantotuen laskusta johtuen.

Huoltovarmuuskuskuksen Fingrid Oy:n osakkeiden omistuksesta vuosilta 2019—2020 maksettujen osinkojen tuloutuksesta valtion talousarvioon luovutaan. Menettely vahvistaa Huoltovarmuuskuskuksen kassalikviditeettiä ja parantaa mahdollisuuksia reagoida tuleviin uhkiin ja kriiseihin.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Oikeuslääketieteellisen kuolemansyyn selvittämisen määrärahaan ehdotetaan yhteensä n. 1,5 milj. euron lisäystä. Tarve aiheutuu poliisien kuolemantapauksissa tilaamien kuljetusten määrän kasvusta.

Kanta-palvelujen levyjärjestelmien virtualisointi- ja kapasiteettihankintaan ehdotetaan 2,5 milj. euroa. Lisäksi Kansaneläkelaitoksen kriittisen infrastruktuurin huoltovarmuuden parantamiseen ehdotetaan 4,3 milj. euroa.

Valtionosuuteen työttömyysturvan kustannuksista ehdotetaan yhteensä 188 milj. euron vähennystä. Samaan aikaan työllisyystilanteen parantuminen vähentää kustannuksia huomattavasti aiemmin arvioidusta.

Valtion osuuteen sairausvakuutuslaista johtuvista kustannuksista ehdotetaan 40 milj. euron vähennystä. Vähennystarve aiheutuu mm. sairausvakuutuksesta korvattujen koronatestien arvioitua pienemmästä määrästä.

Perhe-etuuksien kustannuksiin varattua määrärahaa ehdotetaan vähennettävän 14 milj. eurolla tarvearvion tarkentumisen vuoksi. Perustoimeentulotuen menoihin kohdennettua määrärahaa ehdotetaan alennettavan 30 milj. eurolla taloustilanteen kohentumisen ja työttömyyden laskun seurauksena. Yleisen asumistuen kustannuksiin ehdotetaan 30 milj. euron lisäystä arvioitua suuremman saajamäärän vuoksi.

Valtion osuuteen kansaneläkelaista johtuvista menoista ehdotetaan 65 milj. euron vähennystä saajamäärien jäädessä ennakoitua alhaisemmaksi.

Ympäristöministeriön hallinnonala

Öljylämmityksestä luopumistuen avustusprosenttia ehdotetaan nostettavan kuntien kiinteistöissä tavoitteena kannustaa kuntia luopumaan fossiilisesta öljylämmityksestä.

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmähankkeeseen (Ryhti-hanke) ehdotetaan 2 milj. euron määrärahaa, jolla tarjottaisiin kunnille ja maakuntien liitoille asiantuntijatukipalvelua.

Sähköautojen latausinfrastruktuurin rakentamisavustukseen asuinrakennuksille ehdotetaan 2 milj. euron lisäystä.

Energiatieteiden edistämiseen asunto-osakeyhtiöissä tarkoitetun energia-avustuksen valtuutteen ehdotetaan 10 milj. euron lisäystä Valtion asuntorahastosta.

Tasapaino ja valtionvelka

Vuoden 2021 neljännen lisätalousarvioesityksen tulojen n. 1,9 mrd. euron lisäys ja määrärahojen n. 249 milj. euron vähennys alentaa valtion nettolainanoton tarvetta n. 2,2 mrd. eurolla.

Velanhallinnan eriin merkitään lisäyksenä 534 milj. euroa, koska matala korkotaso on aiheuttanut lainojen liikkeelle laskemisen yhteydessä emissiovoittoja v. 2021.

Huomioiden neljänteen lisätalousarvioesitykseen sisältyvien tulojen ja menojen erotus sekä velanhallinnan erät, nimellisarvoiseen nettolainanottoon merkitään vähennystä yhteensä 2,7 mrd. euroa, jolloin nimellisarvoisen nettolainanoton määrä v. 2021 on 11,7 mrd. euroa.

Valtionvelan määrän vuoden 2021 lopussa arvioidaan olevan n. 136 mrd. euroa, mikä on n. 55 % suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Budjettitalouden tuloarviot, määrärahat ja tasapaino, milj. euroa

	2020 Tilinpäätös	2021 Hyväksytty talousarvio (TA+LTA:t)	2021 Hallituksen esitys	2021 Yhteensä
Määrärahat yhteensä				
(pl. valtionvelan vähentäminen)	67 074	68 088	-249	67 839
— Valtionvelan korot (pääluokka 36)	903	771	-	771
Tuloarviot yhteensä				
(pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	49 628	53 723	1 924	55 647
— Verotulot	42 443	45 042	1 511	46 553
— Muut tulot	7 185	8 681	413	9 094
Nettolainanotto ja velanhallinta				
(mom. 15.03.01)	18 962	14 364	-2 172	12 192
— Nettolainanotto	18 315	14 414	-2 706	11 708
— Velanhallinta	647	-50	534	484

Vaalikauden kehys

Kehykseen luettavia menoja ehdotetaan lisättäväksi 278 milj. eurolla. Vuoden 2021 kehysmenojen taso olisi 53 149 milj. euroa.

Kehyksen hinta- ja rakennekorjaukset huomioon ottaen vuoden 2021 kehystaso on 53 271 milj. euroa.

Neljäs lisätalousarvioesitys sisältää 318 milj. euroa menoja, jotka katetaan vuoden 2021 varauksesta kertaluonteisiin ja finanssipoliittisesti pakollisiin koronavirustilanteesta aiheutuviin menotarpeisiin. Kaikkiaan varauksen käyttö on aiemmat lisätalousarvioesitykset mukaan lukien 1 848 milj. euroa.

Kuluvan vuoden jakamattomaksi varaukseksi jää 123 milj. euroa. Tästä 121 milj. euroa on ns. taanomaista jakamatonta varausta, joka voidaan siirtää vuodelle 2022 käytettäväksi kertaluonteisiin menoihin, ellei se tule käytetyksi lisätalousarvioissa v. 2021. Jakamattomasta varauksesta 2 milj. euroa on varausta kertaluonteisiin ja finanssipoliittisesti pakollisiin koronavirustilanteesta aiheutuviin menotarpeisiin. Jos varaus ei tule täysimääräisesti käytettyä vuoden 2021 lisätalousarvioissa, poistuu se vuoden 2021 lopussa.

Kehyksen hinta- ja rakennemuutokset, milj. euroa

Momentti	Asia	2021	2022	2023
24.01.74	Kahteen toimitilahankkeeseen liittyvä uudelleenbudjetointi	3,0		
24.30.66,	Suomen covid-19-rokotelahjoitukset. Tehdään kehys-			
33.70.20	korjaus, jotta lahjoitukset eivät rasittaisi kehystä.	12,6		
26.20.70	Kahden helikopterin ja niiden varaosavaraston yhden-			
	mukaistamiseen liittyvä uudelleenbudjetointi	1,0		
27.10.01	Ajoitusmuutos liittyen ilmavoimien tukikohtien			
	kehittämiseen (LTA3 2021)	-11,8		11,8
27.10.01	Uudelleenbudjetointi liittyen kunnossapitohankintojen			
	viivästymiseen	6,4		
28.70.05	Aiemmin budjetoidun ja käyttämättä jääneen, sote-			
	uudistuksen valmisteluun ja tuottavuustoimiin varatun			
	rahoituksen budjetointi uudelleen käytettäväksi	22,6		
28.90.32	Uudelleenbudjetointi liittyen vuonna 2019 aloitettujen			
	hankkeiden loppuun saattamiseen	7,0		
29.80.50	Paimion parantolan hallinnointiin ja hoitoon myönnetyn			
	avustuksen uudelleenbudjetointi	1,5		
30.10.63	Uudelleenbudjetointi liittyen HAMA-kehittämisen			
	rahoitukseen	3,5		
31.10.77	Uudelleenbudjetointi liittyen Helsinki—Tampere-pääradan			
	kehittämisen suunnitteluun	8,4		
31.10.78	Uudelleenbudjetointi liittyen Fennovoiman tieyhteyteen ja			
	Tampereen rantaväylään	7,6		
31.20.52	Hankinta- ja konversiotukeen myönnetyn määrärahan			
	uudelleenbudjetointi	7,1		
32.20.45	Ajoitusmuutos LNG-terminaalihankkeen tuen			
	maksatuksissa	-5,5	5,5	
32.30.51	Vuoden 2020 määrärahan osittainen uudelleenbudjetointi			
	johtuen viivästyksestä määrärahan maksatuksissa	20,0		
32.30.64	Ajoitusmuutos johtuen EU:n ohjelmakauden 2021—2027			
	käynnistymisen viivästymisestä	-48,5		
33.03.25	Uudelleenbudjetointi liittyen kansallisten osaamis-			
	keskusten perustamishankkeiden viivästymiseen	3,0		
33.20.50,	Työttömyysturvan koronapoikkeusten jatkaminen			
33.20.52	30.11.2021 saakka. Perustemuutos kehyksen ulkopuolisilla			
	momenteilla.	-9,0		
33.20.52	Yrittäjien oikeutta työmarkkinatukeen jatketaan			
	30.11.2021 saakka. Perustemuutos kehyksen ulkopuolisella			
	momentilla.	-20,0		
	Rahapelituottojen laskun kompensointia vastaava kehys-			
	tason alentaminen, MMM:n hallinnonala	-1,6		
	Rahapelituottojen laskun kompensointia vastaava kehys-			
	tason alentaminen, STM:n hallinnonala	-17,2		
Yhteensä		-10,0	5,5	11,8

Eduskunnan vuodelle 2021 hyväksymät määrärahat ja nyt ehdotettavat määrärahojen muutokset pääluokittain, euroa

	Pääluokka	Hyväksytty talousarvio (TA+LTA:t)	Hallituksen esitys	Yhteensä
21.	Eduskunta	128 552 000	-	128 552 000
22.	Tasavallan presidentti	18 767 000	-	18 767 000
23.	Valtioneuvoston kanslia	1 000 589 000	700 000	1 001 289 000
24.	Ulkoministeriön hallinnonala	1 355 693 000	15 618 000	1 371 311 000
25.	Oikeusministeriön hallinnonala	1 046 983 000	27 269 000	1 074 252 000
26.	Sisäministeriön hallinnonala	1 688 719 000	99 697 000	1 788 416 000
27.	Puolustusministeriön hallinnonala	4 593 458 000	-2 495 000	4 590 963 000
28.	Valtiovarainministeriön hallinnonala	19 871 873 000	49 582 000	19 921 455 000
29.	Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	7 492 460 000	31 190 000	7 523 650 000
30.	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	2 960 994 000	11 696 000	2 972 690 000
31.	Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	3 726 230 000	61 916 000	3 788 146 000
32.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	4 785 258 000	-240 056 000	4 545 202 000
33.	Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	18 282 483 000	-308 057 000	17 974 426 000
35.	Ympäristöministeriön hallinnonala	364 523 000	4 302 000	368 825 000
36.	Valtionvelan korot	770 945 000	-	770 945 000
Yhteensä		68 087 527 000	-248 638 000	67 838 889 000

Eduskunnan vuodelle 2021 hyväksymät tuloarviot ja nyt ehdotettavat tuloarvioiden muutokset osastoittain, euroa

	Osasto	Hyväksytty talousarvio (TA+LTA:t)	Hallituksen esitys	Yhteensä
11.	Verot ja veronluonteiset tulot	45 041 726 000	1 511 000 000	46 552 726 000
12.	Sekalaiset tulot	5 818 672 000	412 540 000	6 231 212 000
13.	Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	2 719 666 000	-	2 719 666 000
15.	Lainat (pl. nettolainanotto ja velan- hallinta)	143 146 000	-	143 146 000
Yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)		53 723 210 000	1 923 540 000	55 646 750 000
15.03.01	Nettolainanotto ja velanhallinta	14 364 317 000	-2 172 178 000	12 192 139 000
Yhteensä		68 087 527 000	-248 638 000	67 838 889 000

Vuoden 2021 IV lisätalousarvio

TULOARVIOT

Osasto 11	€
11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	1 511 000 000
01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot	1 237 000 000
01. Ansio- ja pääomatuloverot, lisäystä	1 204 000 000
02. Yhteisövero, lisäystä	123 000 000
04. Perintö- ja lahjaverot, vähennystä	-90 000 000
04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut	536 000 000
01. Arvonlisävero, lisäystä	536 000 000
08. Valmisteverot	-106 000 000
01. Tupakkaverot, vähennystä	-106 000 000
10. Muut verot	-156 000 000
03. Autovero, vähennystä	-261 000 000
05. Varainsiirtoverot, lisäystä	105 000 000

Osasto 12

12. SEKALAISET TULOT	412 540 000
24. Ulkoministeriön hallinnonala	-9 400 000
99. Ulkoministeriön hallinnonalan tulot, vähennystä	-9 400 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	6 000 000
20. Ulosottomaksut, lisäystä	6 000 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	19 000 000
99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	19 000 000
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	-21 032 000
88. Opetus- ja kulttuuriministeriön osuus rahapelitoiminnan tuotoista, vähennystä	-21 200 000
99. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä ..	168 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	-1 600 000
20. Maa- ja metsätalousministeriön osuus rahapelitoiminnan tuotosta, vähennystä	-1 600 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	-21 530 000
10. Hallinnonalan virastojen tulot, vähennystä	-21 530 000
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	148 000 000
30. Siirrot valtion talousarvion ulkopuolisista rahastoista	—
99. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	148 000 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	21 800 000
90. Sosiaali- ja terveysministeriön osuus rahapelitoiminnan tuotosta, vähennystä	-17 200 000
99. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä ..	39 000 000
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	302 000
99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	302 000
39. Muut sekalaiset tulot	271 000 000
20. Elpymis- ja palautumistukivälineen tulot	271 000 000

Osasto 15

15. LAINAT	-2 172 178 000
03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta	-2 172 178 000
01. Nettolainanotto ja velanhallinta, vähennystä	-2 172 178 000

Tuloarvioiden kokonaismäärä:**-248 638 000**

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 23		€
23. VALTIONEUVOSTON KANSLIA		700 000
01. Hallinto		600 000
01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		600 000
30. Oikeuskanslerinvirasto		100 000
01. Oikeuskanslerinviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		100 000
Pääluokka 24		
24. ULKOMINISTERIÖN HALLINNONALA		15 618 000
01. Ulkoasiainhallinto		3 167 000
01. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		182 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä		2 985 000
10. Kriisinhallinta		-149 000
20. Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha)		—
21. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (kiinteä määräraha), vähennystä		-149 000
30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö		12 600 000
66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v), lisäystä		12 600 000
89. Kehitysyhteistyön finanssisijoitukset (siirtomääräraha 3 v)		—

Pääluokka 25

25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	27 269 000
01. Ministeriö ja hallinto	809 000
05. Oikeusrekisterikeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	34 000
21. Oikeusministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	775 000
10. Tuomioistuimet ja oikeusapu	16 101 000
03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	4 070 000
04. Oikeusapu- ja edunvalvontapiirien ja kuluttajariitalautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	31 000
50. Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset (arviomääräraha), lisäystä	12 000 000
30. Syyttäjät	750 000
01. Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	750 000
40. Rangaistusten täytäntöönpano	9 609 000
01. Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	9 609 000

Pääluokka 26

26. SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	99 697 000
01. Hallinto	-3 713 000
01. Sisäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä ..	-49 000
04. Kriisinhallintakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	16 000
20. Tietohallinnon yhteiset menot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	240 000
26. EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan ohjelmakaudella 2021—2027 (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-5 540 000
50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 620 000
10. Poliisitoimi	28 841 000
01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	32 440 000
20. Maasta poistamis- ja noutokuljetuksista aiheutuvat menot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-4 000 000
21. KEJO-hankkeen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)	401 000

Pääluokka 27

21

20. Rajavartiolaitos	73 319 000
01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä .	7 300 000
70. Ilma- ja vartioalusten hankinta (siirtomääräraha 5 v), lisäystä	66 019 000
30. Pelastustoimi ja hätäkeskustoiminta	1 250 000
01. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 100 000
02. Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	150 000
40. Maahanmuutto	—
21. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (siirtomääräraha 2 v)	—
63. Vastaanottotoiminnan asiakkaille maksettavat tuet (arviomääräraha)	—

Pääluokka 27

27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	-2 495 000
10. Sotilaallinen maanpuolustus	-2 505 000
01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-2 961 000
18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 5 v), lisäystä	800 000
50. Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen (kiinteä määräraha), vähennystä	-344 000
30. Sotilaallinen kriisinhallinta	10 000
20. Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomääräraha 2 v)	—
95. Kurssivaihtelut (arviomääräraha), lisäystä	10 000

Pääluokka 28

28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	49 582 000
10. Verotus ja tulli	11 164 000
02. Tullin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	7 664 000
63. Takaisin maksetut verot (arviomääräraha), lisäystä	3 500 000
20. Palvelut valtioyhteisölle	3 960 000
01. Valtiokonttorin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	3 900 000
03. Huoltovarmuuspankin palvelumaksu (arviomääräraha), lisäystä	60 000
88. Senaatti-konsernin liikelaitokset	—

Pääluokka 29

40. Valtion alue- ja paikallishallinto	700 000
01. Aluehallintoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	700 000
70. Valtionhallinnon kehittäminen	25 109 000
01. Julkisen hallinnon ICT:n ohjaus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	3 000 000
05. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	22 634 000
20. Tuottavuuden edistäminen (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-525 000
80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle	1 649 000
30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha), lisäystä	3 649 000
34. Ahvenanmaan verotasoitus (arviomääräraha), vähennystä	-3 500 000
35. Elpymis- ja palautumisvälineen rahoitus Ahvenanmaan maakunnalle (siirtomääräraha 3 v)	1 500 000
90. Kuntien tukeminen	7 000 000
32. Valtionavustus kuntien kannustinjärjestelmiin (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	7 000 000
92. EU ja kansainväliset järjestöt	—
69. Maksut Euroopan unionille (siirtomääräraha 3 v)	—

Pääluokka 29

29. OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA	31 190 000
01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot	505 000
01. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	—
02. Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ...	500 000
04. Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 800 000
51. Avustukset kirkolliseen ja uskonnolliseen toimintaan (kiinteä määräraha), lisäystä	5 000
53. Jatkuvan oppimisen ja osaamisen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-2 800 000
40. Korkeakouluopetus ja tutkimus	159 000
51. Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (arviomääräraha), lisäystä	4 122 000
53. Rahapelitoiminnan tuotot tieteen edistämiseen (arviomääräraha), vähennystä	-4 122 000

Pääluokka 30

23

66. Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille (arviomääräraha), lisäystä	159 000
70. Opintotuki	14 700 000
52. Opintolainojen valtiontakaus (arviomääräraha), lisäystä	10 000 000
55. Opintoraha ja asumislisä (arviomääräraha), lisäystä	4 700 000
80. Taide ja kulttuuri	15 826 000
01. Taiteen edistämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .	—
20. Museoviraston kulttuuri- ja nähtävyyshankkeiden tilakustannukset (siirtomääräraha 2 v)	—
34. Valtionosuus ja -avustus taiteen perusopetuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	6 758 000
50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	10 519 000
52. Rahapelitoiminnan tuotot taiteen edistämiseen (arviomääräraha), vähennystä	-9 069 000
75. Toimitilojen ja kiinteistövarallisuuden perusparannukset ja kunnossapito (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	7 618 000
90. Liikuntatoimi	—
50. Rahapelitoiminnan tuotot urheilun ja liikuntakasvatukseen edistämiseen (arviomääräraha), vähennystä	-5 889 000
52. Valtionosuudet kunnille ja liikunnan koulutuskeskuksille sekä rahoitus liikuntatieteellisten hankkeiden arviointikustannuksiin ja eräisiin avustuksiin (kiinteä määräraha), lisäystä	5 889 000
91. Nuorisotyö	—
50. Rahapelitoiminnan tuotot nuorisotyön edistämiseen (arviomääräraha), vähennystä	-2 120 000
52. Valtionosuudet kuntien nuorisotoimeen ja eräät avustukset (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 120 000

Pääluokka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	11 696 000
01. Hallinto ja tutkimus	228 000
05. Luonnonvarakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	370 000
23. Hallinnolliset järjestelyt (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-240 000
66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (arviomääräraha), lisäystä ...	98 000
10. Maaseudun kehittäminen	3 500 000
63. Maaseudun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	3 500 000

Pääluokka 31

20. Maa- ja elintarviketalous	6 318 000
01. Ruokaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 418 000
20. Eläinlääkintähuolto ja kasvintuhoojien torjunta (arviomääräraha), lisäystä	4 900 000
40. Luonnonvaratalous	2 280 000
45. Metsäluonnon hoidon edistäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä .	2 000 000
51. Kalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	280 000
64. Metsähallitus	170 000
50. Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	170 000
70. Maanmittaus ja tietovarannot	-800 000
01. Maanmittauslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-800 000
40. Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot (siirtomääräraha 2 v)	—

Pääluokka 31

31. LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	61 916 000
01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot	1 997 000
01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 660 000
02. Liikenne- ja viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	337 000
10. Liikenne- ja viestintäverkot	15 900 000
77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	8 350 000
78. Eräät väylähankkeet (siirtomääräraha 3 v)	7 550 000
20. Liikenteen ja viestinnän palvelut	44 019 000
51. Avustukset liikenteen ja viestinnän palveluihin (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	30 219 000
55. Julkisen henkilöliikenteen palvelujen ostot ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	13 800 000

Pääluokka 32

32. TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA	-240 056 000
01. Hallinto	17 465 000
01. Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	566 000
02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 565 000
05. Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandin toimintamenot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	2 004 000
09. Energiaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	330 000
10. Digitalisaation kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	13 000 000
20. Uudistuminen ja vähähiilisyys	-120 532 000
40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha), lisäystä	5 000 000
45. LNG-terminaalien investointituki (arviomääräraha), vähennystä ...	-5 532 000
48. Uusiutuvan energian tuotantotuki (arviomääräraha), vähennystä ...	-40 000 000
83. Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan (arviomääräraha), vähennystä	-80 000 000
30. Työllisyys ja yrittäjyys	-106 989 000
40. Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	100 000
42. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha), vähennystä	-30 000 000
45. Valtionavustus turvetuotantokoneiden romutukseen (siirtomääräraha 3 v)	—
51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	20 000 000
64. EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n alue- ja rakennepolitiikan ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmiin (arviomääräraha), vähennystä	-97 089 000
40. Yritysten erityisrahoitus	-30 000 000
43. Yritysten kustannustuki (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	100 000 000
47. Finnvera Oyj:n tappiokorvaukset ja korkotuet (arviomääräraha), vähennystä	-130 000 000

Pääluokka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	-308 057 000
01. Hallinto	5 130 000
06. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisen vankiterveydenhuollon yksikön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 050 000
25. Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallinen tiedonhallinta (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	4 080 000
02. Valvonta	1 540 000
20. Oikeuslääketieteellisen kuolemansyyn selvittämisen menot (arviomääräraha), lisäystä	1 540 000
03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta	6 673 000
04. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	3 673 000
25. Kansalliset osaamiskeskittymät (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	3 000 000
10. Perhe- ja asumiskustannusten tasaus, perustoimeentulotuki ja eräät palvelut	-16 100 000
50. Perhe-etuudet (arviomääräraha), vähennystä	-14 000 000
54. Asumistuki (arviomääräraha), lisäystä	30 000 000
56. Vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelut (arviomääräraha), vähennystä	-6 400 000
57. Perustoimeentulotuki (arviomääräraha), vähennystä	-30 000 000
60. Kansaneläkelaitoksen sosiaaliturvarahastojen toimintakulut (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	4 300 000
20. Työttömyysturva	-188 000 000
52. Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (arviomääräraha), vähennystä	-188 000 000
30. Sairausvakuutus	-40 000 000
60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha), vähennystä	-40 000 000
40. Eläkkeet	-65 000 000
60. Valtion osuus kansaneläkelaista ja eräistä muista laeista johtuvista menoista (arviomääräraha), vähennystä	-65 000 000
50. Veteraanien tukeminen	300 000
50. Rintamalisät (arviomääräraha), lisäystä	300 000

Pääluokka 35

27

60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto	—
35. Valtion rahoitus Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön opiskeluterveydenhuoltoon (siirtomääräraha 2 v)	—
38. Valtionavustus julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon covid-19-kustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)	—
70. Terveiden ja toimintakyvyn edistäminen	-12 600 000
20. Rokotteiden hankinta (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-12 600 000

Pääluokka 35

35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	4 302 000
01. Ympäristöhallinnon toimintamenot	-2 000 000
01. Ympäristöministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-2 000 000
10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu	2 302 000
20. Ympäristövahinkojen torjunta (siirtomääräraha 3 v)	—
21. Eräät luonnonsuojelun menot (siirtomääräraha 3 v), vähennystä ...	-698 000
22. Eräät ympäristömenot (siirtomääräraha 3 v)	—
52. Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	3 000 000
20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen	4 000 000
04. Rakennetun ympäristön digitaalisen rekisterin ja alustan luominen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	2 000 000
34. Avustukset kuntien kiinteistöjen öljylämmityksestä luopumiseen (siirtomääräraha 3 v)	—
37. Avustukset vihreää siirtymää tukevan rakentamisen toteuttamiseen (siirtomääräraha 3 v)	—
52. Avustukset asuinrakennusten sähköisen liikenteen infrastruktuurin edistämiseen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	2 000 000
60. Siirto Valtion asuntorahastoon	—

Määrärahojen kokonaismäärä:**-248 638 000**

TULOARVIOT

Osasto 11

VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

01. Ansio- ja pääomatuloverot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 204 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys johtuu ennustettua paremmasta talouskehityksestä, jonka seurauksena ennustetta vuoden 2021 ansio- ja pääomatuloista on korotettu. Kertymäarvion päivityksessä on huomioitu lähdeveroennusteen päivitys sekä valtion vuoden 2021 jako-osuuden oikaisu ja ennakotieto verovuoden 2020 maksuunpanotilityksestä. Erityisesti lähdeveron kertymään ja palautuksiin liittyy epävarmuutta.

2021 IV lisätalousarvio	1 204 000 000
2021 III lisätalousarvio	-107 000 000
2021 I lisätalousarvio	207 000 000
2021 talousarvio	9 712 000 000
2020 tilinpäätös	9 317 154 368
2019 tilinpäätös	9 897 220 113

02. Yhteisövero

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 123 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys johtuu ennakoitua suuremmista kertymätiedoista sekä veropohjaennusteen päivittymisestä.

2021 IV lisätalousarvio	123 000 000
2021 III lisätalousarvio	-5 000 000
2021 talousarvio	3 213 000 000
2020 tilinpäätös	2 787 601 286
2019 tilinpäätös	4 150 481 200

04. Perintö- ja lahjaverot

Momentilta vähennetään 90 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys johtuu ennakoitua pienemmistä kertymätiedoista.

2021 IV lisätalousarvio	-90 000 000
2021 III lisätalousarvio	-84 000 000
2021 I lisätalousarvio	138 000 000
2021 talousarvio	846 000 000
2020 tilinpäätös	797 254 567
2019 tilinpäätös	749 116 900

04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut*01. Arvonlisävero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 536 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys johtuu ennakoitua suuremmista kertymätiedoista ja arvonlisäveropohjan kehitystä kuvaavan makroennusteen päivittymisestä.

2021 IV lisätalousarvio	536 000 000
2021 III lisätalousarvio	-41 000 000
2021 II lisätalousarvio	-9 000 000
2021 talousarvio	20 209 000 000
2020 tilinpäätös	18 204 660 362
2019 tilinpäätös	19 034 085 681

08. Valmisteverot

01. Tupakkaverot

Momentilta vähennetään 106 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys johtuu kertymätietojen päivittämisestä. Taustalla on muutokset verovelvollisten varastoissa.

2021 IV lisätalousarvio	-106 000 000
2021 talousarvio	1 132 000 000
2020 tilinpäätös	1 058 655 629
2019 tilinpäätös	929 264 582

10. Muut verot

03. Autoverot

Momentilta vähennetään 261 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu päivittyneistä arvioista autojen myyntimääristä ja keskimääräisestä verosta sekä käytettyjen autojen verotuspäätöksiä koskevasta käsittelyruuhkasta, jonka seurauksena verotuottoja siirtyy vuodelle 2022. Siirtyvän verotuoton suuruudeksi arvioidaan 107 milj. euroa.

2021 IV lisätalousarvio	-261 000 000
2021 talousarvio	795 000 000
2020 tilinpäätös	722 198 017
2019 tilinpäätös	891 917 012

05. Varainsiirtoverot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 105 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys johtuu ennakoitua suuremmista kertymätiedoista sekä kiinteistö- ja asunto-osakekauppaa koskevan veropohjaennusteen päivittämisestä aikaisempaa positiivisemmaksi.

2021 IV lisätalousarvio	105 000 000
2021 I lisätalousarvio	70 000 000
2021 talousarvio	780 000 000
2020 tilinpäätös	832 906 449
2019 tilinpäätös	843 702 674

Osasto 12

SEKALAISET TULOT

24. Ulkoministeriön hallinnonala

99. Ulkoministeriön hallinnonalan tulot

Momentilta vähennetään 9 400 000 euroa.

Selvitysosa: Tuloarvion muutoksessa on otettu huomioon vähennyksenä 10 000 000 euroa Suomen edustustoista saatavien viisumien käsittelymaksutulojen vähentymisestä covid-19-pandemian johdosta ja lisäyksenä 600 000 euroa EU:n maksuosuudesta Tuki Ukrainan koulu-uudistukselle -yhteistoimintahankkeeseen.

2021 IV lisätalousarvio	-9 400 000
2021 talousarvio	20 814 000
2020 tilinpäätös	28 727 512
2019 tilinpäätös	46 698 411

25. Oikeusministeriön hallinnonala

20. Ulosottomaksut

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 6 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu siitä, että ulosoton maksutulot kasvavat aiemmin arvioidusta perintätuloksen kasvun myötä.

2021 IV lisätalousarvio	6 000 000
2021 talousarvio	74 000 000
2020 tilinpäätös	84 101 161
2019 tilinpäätös	83 796 364

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 19 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 16 000 000 euroa aiheutuu takausmaksutulojen arvioidusta noususta ja 3 000 000 euroa valtionperintöjen arvioidusta noususta. Takausmaksutulojen arvioitu nousu johtuu eduskunnan valtioneuvostolle antamasta valtuudesta myöntää uusia valtioneuvostonkautta- ja -takuita.

2021 IV lisätalousarvio	19 000 000
2021 talousarvio	14 000 000
2020 tilinpäätös	30 487 974
2019 tilinpäätös	30 482 093

29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

88. Opetus- ja kulttuuriministeriön osuus rahapelitoiminnan tuotoista

Momentilta vähennetään 21 200 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että jakamattomat voittovarot budjetoidaan suoriteperusteisena.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu Veikkaus Oy:n tuottoennusteen muutoksesta.

2021 IV lisätalousarvio	-21 200 000
2021 talousarvio	414 700 000
2020 tilinpäätös	385 900 000
2019 tilinpäätös	563 814 000

99. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 168 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu vakuutusyhtiön maksamasta Suomenlinnan tunneliin liittyvästä vakuutuskorvauksesta.

2021 IV lisätalousarvio	168 000
2021 III lisätalousarvio	200 000
2021 talousarvio	4 000 000
2020 tilinpäätös	44 149 840
2019 tilinpäätös	12 864 443

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

20. Maa- ja metsätalousministeriön osuus rahapelitoiminnan tuotosta

Momentilta vähennetään 1 600 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu Veikkaus Oy:n tuottoennusteen muutoksesta.

2021 IV lisätalousarvio	-1 600 000
2021 talousarvio	29 600 000
2020 tilinpäätös	28 640 509
2019 tilinpäätös	40 088 330

31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

10. Hallinnonalan virastojen tulot

Momentilta vähennetään 21 530 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu liikenteenohjausyhtiön (Fintraffic) Väylävirastolta lunastamasta liikenteenohjaus- ja hallintatoimintaan liittyvästä hankeomaisuudesta saatavien tulojen muutoksesta. Hankkeiden edetessä luovutettavan omaisuuden arvo on tarkentunut alaspäin, hankkeiden valmistumisajankohdat ovat tarkentuneet ja joissakin hankkeissa yhtiö on vastannut suoraan sille kuuluvasta osuudesta, jolloin lunastettavaa omaisuutta ei ole tältä osin muodostunut.

2021 IV lisätalousarvio	-21 530 000
2021 III lisätalousarvio	2 173 000
2021 talousarvio	52 542 000
2020 tilinpäätös	37 847 162
2019 tilinpäätös	7 210 025

32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

30. Siirrot valtion talousarvion ulkopuolisista rahastoista

Huoltovarmuuskeskus voi jättää tulouttamatta vuosilta 2019—2020 kertyneiden Fingrid Oy:n osakkeiden osingot valtion talousarvioon.

Selvitysosa: Huoltovarmuuskeskukselle on kertynyt Fingrid Oy:n osakeomistuksista osinkoja yhteensä 44 300 000 euroa vuosilta 2019—2020. Huoltovarmuuskeskus on turvannut koronapandemiassa huoltovarmuuden kannalta kriittisen meriliikenteen toimivuuden myöntämällä kriisitukea varustamoille ja hankkinut sosiaali- ja terveysministeriölle suojavarusteita siten, että näitä toimenpiteitä on kokonaan tai osin rahoitettu Huoltovarmuuskeskuksen varoin. Huoltovarmuuskeskuksen rahoitusaseman vahvistamiseksi sen omistuksessa olevien Fingrid Oy:n osakkeiden osinkotuloa vuosilta 2019—2020 ei siirrettäisi valtion talousarvioon vaan ne jäisivät Huoltovarmuusrahastoon.

Huoltovarmuuskeskuksen tuloutusvelvollisuus Fingrid Oy:n osakkeiden osinkotuloista perustuu Huoltovarmuuskeskuksen ja valtiovarainministeriön vuonna 2015 solmimaan osakevaihtojärjestelyä koskevaan hallinnointisopimukseen. Jatkossa osinkotulojen siirtäminen ei olisi tarpeen, jos hallinnointisopimus uudistetaan sopimuksen nykyisten periaatteiden ja tarkoituksen mukaisesti. Hallinnointisopimuksen uudistaminen em. periaatteiden mukaisesti säilyttäen Huoltovarmuuskeskuksella aiemman osinkotuottojen tason merkitsisi osan sopimukseen kuuluvista Fingridin osakkeista luovuttamista vastikkeetta Huoltovarmuuskeskuksen taseesta valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta annetun lain (1368/2007) 4 §:n 1 momentin mukaisella menettelyllä valtiolle.

Momentille ei edellä olevan johdosta arvioida kertyvän lisäystä.

2021 IV lisätalousarvio	—
2019 tilinpäätös	58 246 185

99. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 148 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu päästöoikeuden hinnan nousun myötä kohoavista päästöoikeuden huutokauppatuloista.

2021 IV lisätalousarvio	148 000 000
2021 talousarvio	311 900 000
2020 tilinpäätös	350 193 937
2019 tilinpäätös	303 558 760

33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

90. Sosiaali- ja terveysministeriön osuus rahapelitoiminnan tuotosta

Momentilta vähennetään 17 200 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu Veikkaus Oy:n tuottoennusteen muutoksesta.

2021 IV lisätalousarvio	-17 200 000
2021 III lisätalousarvio	—
2021 talousarvio	433 000 000
2020 tilinpäätös	331 629 858
2019 tilinpäätös	494 650 000

99. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 39 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu siitä, että rintamaveteraaneille myönnettyistä kotiin vietävistä avopalveluista on palautumassa vuonna 2021 yhteensä 39 000 000 euroa.

2021 IV lisätalousarvio	39 000 000
2021 talousarvio	4 050 000
2020 tilinpäätös	11 162 462
2019 tilinpäätös	811 746

35. Ympäristöministeriön hallinnonala

99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 302 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Lapin ELY-keskuksen toteuttamasta Natnet-EU -hankkeesta säästyneistä kustannuksista, jotka siirretään ELY-keskukselta ympäristöministeriölle. Vastaava määrärahan lisäys on tehty momentille 35.10.21.

2021 IV lisätalousarvio	302 000
2021 talousarvio	1 000 000
2020 tilinpäätös	2 897 085
2019 tilinpäätös	719 082

39. Muut sekalaiset tulot

20. Elpymis- ja palautumistukivälineen tulot

Momentille arvioidaan kertyvän 271 000 000 euroa.

Selvitysosa: Tulokertymä sisältää EU:n kertaluonteisesta elpymisvälineestä (Next Generation EU) saatavat tulot elpymis- ja palautumistukivälineen osalta. Suomi toimitti 27.5.2021 komissiolle kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman. Suunnitelma on tehty perustuen elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta 12.2.2021 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2021/241 (RRF-asetus).

Suomi hakee EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä ennakkomaksatusta. Ennakkomaksatusta pyydetään 13 prosentin osuudelle komission vuoden 2020 syysennusteeseen perustuvasta arvosta Suomen enimmäissaannosta.

2021 IV lisätalousarvio	271 000 000
-------------------------	-------------

Osasto 15

LAINAT

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

01. Nettolainanotto ja velanhallinta

Momentilta vähennetään 2 172 178 000 euroa.

Selvitysosa: Tuloarvion muutoksessa on otettu huomioon velanhallinnan erien lisäyksenä 534 000 000 euroa, josta emissiovoittoihin ja -tappioihin yhteensä 524 000 000 euroa ja pääomatappioihin 10 000 000 euroa. Edellä mainittujen muutosten ja tässä lisätalousarvioesityksessä ehdotettujen tuloarvioiden ja määrärahojen muutosten johdosta nimellisarvoiseen nettolainanottoon voidaan merkitä vähennystä 2 706 178 000 euroa, jolloin nimellisarvoisen nettolainanoton määrä vuonna 2021 on 11 708 139 000 euroa.

Velanhallinnan eriin sisältyy mm. emissiovoitot- ja tappiot. Emissioero on lainasta sen liikkeesseen laskettaessa saadun summan ja siitä lainan sopimuksen mukaan maksettavan summan erotus.

Velanhallinnan erät mukaan lukien nettotulojen määrä vuonna 2021 on 12 192 139 000 euroa.

Tulot ja menot (milj. euroa)

Nimellisarvoinen nettolainanotto	11 708
Emissiovoitot	587
Emissiotappiot	-103
Pääomatappiot	-
Nettotulot	12 192
2021 IV lisätalousarvio	-2 172 178 000
2021 III lisätalousarvio	2 356 667 000
2021 II lisätalousarvio	286 118 000
2021 I lisätalousarvio	-21 186 000
2021 talousarvio	11 742 718 000
2020 tilinpäätös	18 962 445 477
2019 tilinpäätös	1 792 984 063

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 23 VALTIONEUVOSTON KANSLIA

01. Hallinto

01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 600 000 euroa.

Vuoden 2020 talousarviossa momentille 23.01.04 myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahas-
ta peruutetaan 400 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 300 000 euroa aiheutuu koronaan liittyvistä viestintätarpeista ja
300 000 euroa määrärahan peruuttamisesta ja osittaisesta uudelleenbudjetoinnista valtioneuvos-
ton digitaalisen valmiuden rakentamiseen kansallisiin ja kansainvälisiin kokouksiin.

Määrärahan peruuttaminen aiheutuu koronapandemiasta johtuvasta matkustusmenojen vähene-
misestä.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2021 IV lisätalousarvio	600 000
2021 III lisätalousarvio	2 122 000
2021 talousarvio	135 094 000
2020 tilinpäätös	132 324 000
2019 tilinpäätös	126 865 000

30. Oikeuskanslerinvirasto

01. Oikeuskanslerinviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 100 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu koronavirustilanteen välttämättömistä menoista.

2021 IV lisätalousarvio	100 000
2021 talousarvio	3 812 000
2020 tilinpäätös	3 513 000
2019 tilinpäätös	3 490 000

Pääluokka 24

ULKOMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ulkoasiainhallinto

01. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 182 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 49 000 euroa on siirtoa momentilta 26.01.01 Suomen pysyvässä edustustossa EU:ssa toimivan pelastus- ja kriisivalmiusasioiden erityisasiantuntijan palkkaus- ja muihin menoihin 1.10.2021 lukien ja 133 000 euroa siirtoa momentilta 24.10.21 Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (Etyj) puheenjohtajan suomalaisen erityisedustajan (Special Representative of the OSCE Chairperson-in-Office in Ukraine and in the Trilateral Contact Group) palkkaus- ja muihin menoihin 1.8.2021 lukien.

2021 IV lisätalousarvio	182 000
2021 III lisätalousarvio	237 000
2021 talousarvio	251 236 000
2020 tilinpäätös	239 721 000
2019 tilinpäätös	225 276 000

74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 985 000 euroa.

Vuoden 2019 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 6 035 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan peruuttaminen ja osittainen uudelleenbudjetointi aiheutuu Pekingin kanslian vuokratoimitilahankkeen ja Moskovan suurlähetystökiinteistön perusparannushankkeen viivästymisestä covid-19-pandemian johdosta. Lisäyksestä 2 185 000 euroa aiheutuu Pekingin vuokratoimitilahankkeen loppuunsaattamisesta ja 800 000 euroa Moskovan suurlähetystökiinteistön perusparannushankkeen hankesuunnittelusta.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2021 IV lisätalousarvio	2 985 000
2021 talousarvio	14 500 000
2020 tilinpäätös	12 300 000
2019 tilinpäätös	17 570 000

10. Kriisinhallinta

20. Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha)

Momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

01.	EU:n taisteluosastojen koulutus- ja valmiusmenot	520 000
04.	Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	2 126 000
05.	Yhteiset menot	9 109 000
08.	Resolute Support -operaatio, Afganistan	1 306 000
09.	Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, kansallisesta kriisinhallinnan veteraanikortista aiheutuviin menoihin, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	8 487 000
11.	EUTM/Somalian koulutusoperaation menot	1 328 000
14.	Libanonin kriisinhallintaoperaation menot	17 232 000
15.	EUTM/Malin koulutusoperaation menot	1 563 000
16.	Malin YK-operaation menot (MINUSMA)	1 295 000
18.	Irakin koulutusoperaation menot	8 135 000
23.	Naton Irakin koulutusoperaation menot	531 000
24.	EUNAVFOR MED, Irini-operaation menot	1 373 000
25.	EUTM/Mosambikin koulutusoperaation menot	75 000
Yhteensä		53 080 000

Selvitysosa: Käyttösuunnitelmaan on lisätty uusi kohta 25. EUTM/Mosambikin koulutusoperaation menot, jolle osoitetaan 75 000 euroa kolmen sotilaan koulutus- ja palkkauskustannuksiin 1.11.2021 lähtien. Käyttösuunnitelmakohdan 05. lisäys aiheutuu käyttösuunnitelmakohdan 15. ja 25. rotaatiokoulutuksesta. Käyttösuunnitelmakohdan 15. lisäys aiheutuu operaation vahvuuden nostamisesta 12 sotilaasta 20 sotilaaseen 1.11.2021 alkaen ja käyttösuunnitelmakohdan 18. lisäys aiheutuu operaatiossa 1.6.2021 voimaan tulleisiin palkankorotuksiin. Operaatioiden määrärahoissa on varauduttu myös covid-19-pandemiasta johtuviin karanteenikuluihin. Lisäykset katetaan käyttösuunnitelmakohdan 09. vähennyksellä.

Käyttösuunnitelmakohdan 08. vähennys aiheutuu Suomen osallistumisen Afganistanin Resolute Support -operaatioon päättymisestä 18.6.2021. Operaatiosta kuluvalta vuodelta vapautuvat määrärahat kohdennetaan käyttösuunnitelmakohtaan 09.

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

05.	Yhteiset menot	+59 000
08.	Resolute Support -operaatio, Afganistan	-4 657 000
09.	Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, kansallisesta kriisinhallinnan veteraanikortista aiheutuviin menoihin, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	+3 947 000
15.	EUTM/Malin koulutusoperaation menot	+176 000
18.	Irakin koulutusoperaation menot	+400 000
25.	EUTM/Mosambikin koulutusoperaation menot	+75 000
Yhteensä		-

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2021 IV lisätalousarvio	—
2021 III lisätalousarvio	—
2021 talousarvio	53 080 000
2020 tilinpäätös	26 543 522
2019 tilinpäätös	51 168 000

21. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (kiinteä määräraha)

Momentilta vähennetään 149 000 euroa.

Momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

01.	Siviilikriisinhallinta	17 136 000
02.	Vaalitarkkailijat	300 000
Yhteensä		17 436 000

Selvitysosa: Vähennyksestä 16 000 euroa on siirtoa momentille 26.01.04 määräaikaan tehtäväjärjestelyihin Kriisinhallintakeskuksessa ajalla 1.4.—30.4.2021 ja 1.7.—31.8.2021 ja 133 000 euroa siirtoa momentille 24.01.01 Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (Etyj) puheenjohtajan suomalaisen erityisedustajan (Special Representative of the OSCE Chairperson-in-Office in Ukraine and in the Trilateral Contact Group) palkkaus- ja muihin menoihin 1.8.2021 lukien.

Vähennykset kohdennetaan käyttösuunnitelmakohtaan 01.

2021 IV lisätalousarvio	-149 000
2021 talousarvio	17 585 000
2020 tilinpäätös	15 000 077
2019 tilinpäätös	15 265 214

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 12 600 000 euroa.

Momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

1.	Monenkeskinen kehitysyhteistyö	245 713 000
2.	Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö ¹⁾	180 311 000
3.	Euroopan kehitysrachasto	62 100 000
4.	Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	77 920 000
5.	Humanitaarinen apu	98 500 000
6.	Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehityspoliittinen tiedotus	4 235 000
7.	Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	1 230 000
8.	Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle ja kehitysyhteistyötiedotukselle sekä kuntasektorin kehitysyhteistyölle	79 850 000
9.	Korkotuki-instrumentti	20 400 000
Yhteensä		770 259 000

¹⁾ Sisältää ministeriön ja Euroopan komission välisten yhteistoimintahankkeiden menoja yhteensä 1 881 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Kuuban velan uudelleenjärjestämisestä tehdyn sopimuksen (SopS 61/2016) mukaiset lyhennyserät järjestellään uudelleen siten, että Kuuba maksaa jäljellä olevat velanhoitoerät vuosina 2023—2033. Vuosina 2021—2022 ei peritä lyhennys- tai korkoeria. Vuosina 2023—2024 Kuuba maksaa lyhennyserät ja näinä vuosina erääntyvät korkoerät järjestetään uudelleen. Kuuba maksaa saatavalle korkoa.

Selvitysosa: Käyttösuunnitelmakohtaan 1. lisätään 4 901 000 euroa, joka kohdennetaan YK:n ilmastopöimöksen alaiseen Sopeutumisrahastoon ja käyttösuunnitelmakohtaan 5. lisätään 11 500 000 euroa, joka kohdennetaan muun muassa covid-19-pandemian humanitaarisiin vaikutuksiin ja pitkittyneiden konfliktien aiheuttamiin humanitaarisiin tarpeisiin vastaamiseen. Käyttösuunnitelmakohdasta 2. vähennetään 7 376 000 euroa, käyttösuunnitelmakohdasta 6. vähennetään 205 000 euroa, käyttösuunnitelmakohdasta 7. vähennetään 820 000 euroa ja käyttösuunnitelmakohdasta 9. vähennetään 8 000 000 euroa.

Käyttösuunnitelmakohtaan 4. lisätään 12 600 000 euroa Suomen covid-19-rokotelahjoituksia varten. Rokotteiden lahjoittaminen on osa EU:n rokotesolidaarisuutta Team Europe -aloitteen puitteissa. Lisäys kohdennetaan kansainväliselle rokotemekanismissä COVAX AMC:lle, joka on sidottu käytettäväksi Suomen hankkimiin rokotteisiin osana EU:n rokotehankintoja. Koska Suomen valtio on sitoutunut maksamaan hankittavat rokotteet joka tapauksessa, järjestelyn kustannusvaikutus valtiolle on neutraali tai lähes neutraali. Vastaava vähennys on tehty momentille 33.70.20.

Suomen hallituksella on Kuuban hallitukselta saaminen, joka perustuu 26.1.1973 ja 10.11.1976 myönnettyihin kehitysluottoihin. Luotot on sittemmin vakautettu ja velka uudelleenjärjestelty Suomen ja Kuuban hallitusten välillä tehdyllä sopimuksella (SopS 61/2016). Sopimuksen mukai-

nen saatava on yhteensä 2 953 000,94 euroa. Kuuba lyhensi vuosina 2016—2019 velkaansa Suomelle sopimuksen mukaisesti. Vuoden 2020 maksuerä lykättiin Kuuban velan uudelleenjärjestämisestä Kuuban kanssa tehdyn sopimuksen muuttamisesta tehdyllä sopimuksella (Sops 6/2021). Jäljellä olevat lyhennyserät järjestellään uudelleen Pariisissa tehdyn monenkeskisen yhteistyöpöytäkirjan mukaisesti siten, että vuosien 2020—2022 lyhennys- ja korkoerät järjestellään maksettavaksi vuosina 2024—2032. Vuosien 2023—2024 korkoerät järjestellään maksettavaksi vuosina 2028—2033. Kuuba maksaa vuosien 2023—2033 lyhennykset eräpäivinä. Loput korkoeristä maksetaan alkuperäisinä eräpäivinä. Koron maksupäivä on sama kuin velan lyhentämispäivä, ja korko on vuosittain 1,5 % sisältäen kaikki maksut. Mikäli Kuuba ei noudata maksuaikataulua, sovelletaan maksamatta jääneisiin summiin 9 prosentin vuotuista viivästyskorkoa. Uudelleenjärjestely ei sisällä velan arvon alenemista. Uudelleenjärjestely johtuu Kuuban heikosta taloudellisesta tilanteesta, jota covid-19-pandemia on entisestään huonontanut.

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

1.	Monenkeskinen yhteistyö	+4 901 000
2.	Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö	-7 376 000
4.	Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	+12 600 000
5.	Humanitaarinen apu	+11 500 000
6.	Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehityspoliittinen tiedotus	-205 000
7.	Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	-820 000
9.	Korkotuki-instrumentti	-8 000 000
Yhteensä		+12 600 000
2021 IV lisätalousarvio		12 600 000
2021 III lisätalousarvio		-3 400 000
2021 talousarvio		761 059 000
2020 tilinpäätös		735 536 000
2019 tilinpäätös		583 759 000

89. Kehitysyhteistyön finanssisijoitukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että vuoden 2021 määrärahoista Maatalouden kansainväliselle kehitysrahastolle (IFAD) myönnettävän lainan vuotuinen viivästyskorko on 1,35 %.

Selvitysosa: Momentin vuoden 2021 määrärahojen käytön osalta on linjattu, että Suomi myöntää lainan Maatalouden kansainväliselle kehittämisrahastolle (International Fund for Agricultural Development, IFAD) osana sen 12. lisärahoituskierrosta. Suomi neuvottelee lainasopimuksesta IFAD:n kanssa vuoden 2021 aikana. Neuvottelujen lähtökohtana toimii Suomen lainsäädäntö, IFAD:n jäsenten, ml. Suomen, hyväksymä IFAD:n 12. lisärahoituskierroksen neuvottelujen päätösasiakirja (Report of the Consultation of the Twelfth Replenishment of IFAD's Resources) sekä IFAD:n johtokunnan hyväksymä IFAD:n integroitu lainakehikko (IFAD's Integrated Borrowing Framework). IFAD:n integroitu lainakehikko ja lisärahoitusneuvotteluissa päätetyt korkotasot eivät ole kaikilta osin yhteensopivia Suomen lainsäädännön kanssa. IFAD:n kanssa lainasta tehtävä sopimus ei siten kaikilta osin täytä lainanannosta sekä valtiontakauksesta ja valtiontakuusta annetun lain (449/1988) 8 §:n sekä korkolain (633/1982) 4 § ja 12 § määräyksiä. Poikkeama koskee viivästyskorkoa. Sopimuksen mukaan velan maksun viivästyessä IFAD:n on maksettava viivästyneelle määrälle vuotuista viivästyskorkoa, joka on 1,35 %.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2021 IV lisätalousarvio	—
2021 III lisätalousarvio	—
2021 I lisätalousarvio	—
2021 talousarvio	129 730 000
2020 tilinpäätös	129 730 000
2019 tilinpäätös	130 000 000

Pääluokka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ministeriö ja hallinto

05. Oikeusrekisterikeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 34 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon vähennyksenä 300 000 euroa sakkon muuntoon liittyvien tietojärjestelmämuutosten siirtyessä myöhempään ajankohtaan ja lisäyksenä 229 000 euroa Rajsa-täytäntöönpanojärjestelmän siltarahoituksesta, 56 000 euroa rikosrekisterioteluovutusten määrän kasvusta ja sakkolaskurin virheestä aiheutuneesta lisätyöstä ja 49 000 euroa järjestelmätyöstä, joka aiheutuu muuntorangaistusten täytäntöönpanon rajoittamistoimista (covid-19).

2021 IV lisätalousarvio	34 000
2021 III lisätalousarvio	223 000
2021 talousarvio	8 535 000
2020 tilinpäätös	8 090 000
2019 tilinpäätös	8 471 000

21. Oikeusministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 775 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahasta on varattu 250 000 euroa väliaikaisiin lisävoimavaroihin tuomioistuinlaitokselle ympäristölupien käsittelyyn (RRF pilari1) osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa. Määrärahaa saa käyttää enintään kymmentä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

Selvitysosa: Lisäyksestä 525 000 euroa on siirtoa momentilta 28.70.20 Oikeushallinnon käyttövaltuushallinnon kehittämishankkeen toteuttamiseen. Lisäyksestä 250 000 euroa ja momentin perustelujen täydennys aiheutuvat EU:n elpymisrahaston (RRF) määrärahan siirrosta momentilta 25.10.03.

2021 IV lisätalousarvio	775 000
2021 talousarvio	2 620 000
2020 tilinpäätös	2 578 000
2019 tilinpäätös	245 000

10. Tuomioistuimet ja oikeusapu

03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 070 000 euroa.

Momentin perustelut muutetaan seuraaviksi:

Määrärahaa saa käyttää myös Tuomioistuinviraston menoihin.

Nettobudjetoinnissa ei oteta tuloina huomioon tuomioistuinmaksulain (1455/2015), oikeusministeriön asetuksen eräistä tuomioistuinten hakemusmaksuista (1744/2015) ja oikeusministeriön asetuksen tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista mukaisesti perittäviä maksuja eikä menoina näistä johtuvia poistoja.

Selvitysosa: Lisäyksestä 4 070 000 euroa aiheutuu koronaviruspandemiaan liittyvästä tuomioistuinasioiden ruuhkan purkamisesta ja 250 000 euroa tiedustelulainsäädäntöön liittyvästä investointimenosta. Vähennys 250 000 euroa ja momentin perustelujen muutos aiheutuvat EU:n elpymisrahaston (RRF) määrärahan siirrosta momentille 25.01.21.

2021 IV lisätalousarvio	4 070 000
2021 III lisätalousarvio	214 000
2021 I lisätalousarvio	7 530 000
2021 talousarvio	284 278 000
2020 tilinpäätös	261 254 000
2019 tilinpäätös	251 315 000

04. Oikeusapu- ja edunvalvontapiirien ja kuluttajariitalautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 31 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu omakustannusperiaatteen toteuttamisesta Senaatti-konsernin liikelaitosten vuokrissa.

2021 IV lisätalousarvio	31 000
2021 III lisätalousarvio	-13 000
2021 I lisätalousarvio	1 549 000
2021 talousarvio	81 947 000
2020 tilinpäätös	79 187 000
2019 tilinpäätös	72 271 000

50. Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 12 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu tuomioistuimien koronaruuhanpurun lisääntyneistä asiamääristä ja sen myötä kasvaneista maksettavista korvausten määristä.

2021 IV lisätalousarvio	12 000 000
2021 talousarvio	75 985 000
2020 tilinpäätös	75 421 844
2019 tilinpäätös	77 561 533

30. Syyttäjät

01. Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 750 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös Suomen osallistumisesta Euroopan syyttäjävirston (EPPO) toimintaan annetussa laissa (66/2021) tarkoitettujen valtuutettujen Euroopan syyttäjien EPPO-palkan sivukulujen maksamiseen.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu koronaviruspandemiaan liittyvästä oikeudenkäyntiasioden ruuhkan purkamisesta.

Momentin perustelujen täydennys aiheutuu siitä, että toimintamenoista maksetaan Euroopan syyttäjävirston (EPPO) toimintaan annetussa laissa (66/2021) tarkoitettujen valtuutettujen Euroopan syyttäjien EPPO-palkan sivukulut.

2021 IV lisätalousarvio	750 000
2021 I lisätalousarvio	841 000
2021 talousarvio	55 729 000
2020 tilinpäätös	51 541 000
2019 tilinpäätös	45 848 000

40. Rangaistusten täytäntöönpano

01. Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 9 609 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 3 780 000 euroa perustuu työaikalainsäädäntöön liittyvän oikeudenkäyntiasian ratkaisuun sovinnollisesti, 5 800 000 euroa aiheutuu koronaviruspandemiaan liittyvästä vankeusrangaistusten täytäntöönpanoruuhkan purkamisesta ja 29 000 euroa omakustannusperiaatteen toteuttamisesta Senaatti-konsernin liikelaitosten vuokrissa.

2021 IV lisätalousarvio	9 609 000
2021 III lisätalousarvio	-204 000
2021 I lisätalousarvio	4 720 000
2021 talousarvio	233 939 000
2020 tilinpäätös	222 418 000
2019 tilinpäätös	216 499 000

Pääluokka 26

SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Sisäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 49 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu kriisivalmius- ja pelastusasioiden EUE-asiantuntijan palkkausmenojen siirrosta momentille 24.01.01.

2021 IV lisätalousarvio	-49 000
2021 III lisätalousarvio	90 000
2021 talousarvio	16 215 000
2020 tilinpäätös	15 072 000
2019 tilinpäätös	14 447 000

04. Kriisinhallintakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 16 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 24.10.21 määräaikaaisesta tehtäväjärjestelystä johdettiin palkkausmenoihin.

2021 IV lisätalousarvio	16 000
2021 III lisätalousarvio	2 000
2021 talousarvio	2 194 000
2020 tilinpäätös	2 233 000
2019 tilinpäätös	1 461 000

20. Tietohallinnon yhteiset menot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 240 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää digitalisaation ja siihen liittyvien järjestelmien kehittämiseen.

Vuoden 2020 talousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 240 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan peruuttaminen ja uudelleenbudjetointi aiheutuu hankkeiden viivästymisestä.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2021 IV lisätalousarvio	240 000
2021 III lisätalousarvio	-90 000
2021 talousarvio	1 594 000
2020 tilinpäätös	1 594 000
2019 tilinpäätös	7 929 000

26. EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan ohjelmakaudella 2021—2027 (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 5 540 000 euroa.

Lisäksi momentin perustelut muutetaan seuraaviksi:

Määrärahaa saa käyttää edellyttäen, että a) Euroopan unioni on hyväksynyt EU:n ohjelmakautta 2021—2027 koskien EU:n vuoden 2021 talousarvion, b) EU:n ko. ohjelmakauden jäljempänä mainittuja rahastoja ja niiden varojen käyttöä koskeva EU-lainsäädäntö on hyväksytty ja tullut voimaan, c) kansallinen sisäasioiden rahastoja koskeva lainsäädäntö on hyväksytty ja voimassa ja se antaa sisäministeriölle toimivallan EU:n Suomelle osoittamien uuden ohjelmakauden EU-varojen käyttöön jäljempänä tarkoitettuihin menoihin sekä d) Euroopan komissio on hyväksynyt Suomen rahastoja koskevat ohjelmat. Määrärahaa voidaan käyttää sellaisiin ennen avustuspäätöksen tekemistä syntyneisiin kustannuksiin, jotka ovat syntyneet 1 päivänä tammikuuta 2021 tai sen jälkeen ja joita koskeva hakemus tulee vireille viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2022:

- 1) Euroopan unionin ohjelmakauden 2021—2027 turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston, rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukivälineen sekä sisäisen turvallisuuden rahaston (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset) toteuttamiseen
- 2) edellä mainittujen rahastojen toimeenpanoon tarvittavan teknisen avun ja näihin tehtäviin kohdennettavan enintään 8 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen sekä rahastojen toimeenpanon kannalta muiden välttämättömien kulutusmenojen maksamiseen
- 3) hankkeisiin ja toimiin sisältyvien arvonlisäveromeno-osuuksien maksamiseen Euroopan unionin rahastoja koskevien asetusten salliessa ja kansallisten säädösten mukaisesti
- 4) siirtomenojen maksamiseen hankerahoituksena valtiontalouden ulkopuolisille toimijoille
- 5) ohjelman mukaisiin Suomen velvoitteiden maksamiseen sekä muista hankkeisiin tehdyistä sitoumuksista aiheutuvien velvoitteiden maksamiseen edellyttäen, että niitä ei voida kohdentaa kansallisen rahoituksen osuuteen
- 6) Euroopan unionin ohjelmakauden 2021—2027 turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston, rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukivälineen ja sisäisen turvallisuuden rahaston rahoitussääntöjä koskeviin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1060 (yleisasetus) artiklojen 103—104 mukaisten rahoitusoikaisujen ja niistä aiheutuvien Suomen velvoitteiden maksamiseen sekä muista hankkeisiin tehdyistä sitoumuksista aiheutuvien velvoitteiden maksamiseen edellyttäen, että niitä ei voida kohdentaa kansallisen rahoituksen osuuteen

7) Euroopan unionin ohjelmakauden 2028—2034 sisäasioiden rahastojen valmisteluun liittyviin toimiin.

Momentille voidaan nettouttaa virastolle työnantajana maksetut tulot.

Selvitysosa: Talousarvioesityksen momentin selvitysosa muutetaan seuraavaksi:

EU:n sisäasioiden rahastoja koskevat EU-säädökset tulivat voimaan heinäkuussa 2021. Komissio on ilmoittanut jäsenvaltioille keväällä rahastojen alustavat saannot. Momentin sisältöä tarkistetaan tarvittaessa EU:n ohjelmakauden 2021—2027 ja kansallisen valmistelun edettyä. Kansallista sisäasioiden rahastoja koskevaa lainsäädäntöä valmistellaan uudelle ohjelmakaudelle. Hallitus on antanut eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi sisäasioiden rahastoista ohjelmakaudella 2021—2027, jonka mukaisesti valmistellaan myös rahastoja koskeva valtioneuvoston asetus.

Jäsenvaltion velvollisuudet rahastoihin liittyen määritellään rahastojen hallinnointia koskevassa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/1060 (yleisasetus). Tarkoitus on, että sisäministeriö vastaa rahastojen kansallisesta valmistelusta ja toimeenpanosta ja toimii rahastojen nimettynä hallintoviranomaisena.

Rahastoista rahoitettavilla hankkeilla ja toimilla tulee pääsääntöisesti olla kansallista rahoitusta niiden toimeenpanoa varten. Kansallinen rahoitus on virastojen toimintamenomomenteilla, ellei talousarviossa ole erikseen muuta määrärahaa osoitettu.

Teknistä apua käytetään pääsääntöisesti rahastojen hallinnoinnista hallintoviranomaiselle aiheutuviin palkkaus- ja kulutusmenoihin. Yleisasetuksen mukaan teknisestä avusta korvattava rahaston ohjelman prosenttiosuus on kunkin sisäasioiden rahaston osalta 6 prosenttia.

Komissiolta saatavat tulot on budjetoitu momentille 12.26.98. Ohjelmakauden 2021—2027 rahastojen tulot ja menot tasapainottuvat ohjelmien loppuun mennessä.

Suomen osuus sisäasioiden rahastoista on komissiolta saadun alustavan arvion mukaan rahastokohtaisesti seuraava: turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto 67,9 milj. euroa, sisäisen turvallisuuden rahasto 36,6 milj. euroa sekä rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukiväline 75,4 milj. euroa.

Määrärahan käytöstä arvioidaan pääosa kulutusmenoiksi ja siirtomenojen osuus vähäiseksi.

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

2021 IV lisätalousarvio	-5 540 000
2021 talousarvio	6 840 000

50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 620 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää avustuksen maksamiseen Jokilaaksojen pelastuslaitokselle Kalajoen metsäpalosta aiheutuneisiin ylimääräisiin menoihin.

Selvitysosa: Lisäyksestä 1 600 000 euroa ja momentin perustelujen täydennys aiheutuvat Kalajoen metsäpalosta aiheutuneiden ylimääräisten kustannusten korvaamisesta Jokilaaksojen pelastuslaitokselle. Lisäyksestä 20 000 euroa aiheutuu todistajansuojeluohjelman mukaisten sopeutumisavustusten tasomuutoksesta.

2021 IV lisätalousarvio	1 620 000
2021 talousarvio	331 000
2020 tilinpäätös	260 000
2019 tilinpäätös	235 000

10. Poliisitoimi

01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 32 440 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 30 000 000 euroa aiheutuu poliisin toiminnan turvaamisesta, 1 830 000 euroa koronapandemian kustannuksista, 400 000 euroa poliisin lisäresurssitarpeista kriittisiin toimialoihin kohdistuvien rikosten torjumiseksi ja 210 000 euroa korruptiorikollisuuden paljastamisen ja tutkinnan tukemisen tehostamisen menoista.

2021 IV lisätalousarvio	32 440 000
2021 III lisätalousarvio	6 733 000
2021 talousarvio	799 361 000
2020 tilinpäätös	802 366 000
2019 tilinpäätös	759 575 000

20. Maasta poistamis- ja noutokuljetuksista aiheutuvat menot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 4 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu määrärahan ennakoitua pienemmästä käytöstä.

2021 IV lisätalousarvio	-4 000 000
2021 III lisätalousarvio	—
2021 talousarvio	7 608 000
2020 tilinpäätös	1 608 000
2019 tilinpäätös	9 168 000

21. KEJO-hankkeen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 401 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää KEJO-hankkeen yhteisiin järjestelmäinvestointi- ja kehittämismenoihin sekä muihin hankkeista aiheutuviin menoihin.

Vuoden 2019 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 401 000 euroa.

Selvitysosa: Määräraha on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2021 IV lisätalousarvio	401 000
2019 tilinpäätös	10 830 000

20. Rajavartiolaitos

01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 7 300 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 3 400 000 euroa aiheutuu sisäraja- ja valvonnan palauttamisesta aiheutuneista kustannuksista ja 3 900 000 euroa koronaviruspandemian torjunnasta aiheutuneista kustannuksista.

2021 IV lisätalousarvio	7 300 000
2021 III lisätalousarvio	5 845 000
2021 talousarvio	271 888 000
2020 tilinpäätös	268 494 000
2019 tilinpäätös	236 780 000

70. Ilma- ja vartioalusten hankinta (siirtomääräraha 5 v)

Momentille myönnetään lisäystä 66 019 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Rajavartiolaitos oikeutetaan tekemään kahden uuden ulkovartiolaivan hankintaa koskevat sopimukset, joista aiheutuu valtiolle menoja vuonna 2021 ja vuoden 2021 jälkeen yhteensä enintään 320 000 000 euroa.

Vuoden 2017 talousarviossa myönnetystä viisivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 1 019 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 65 000 000 euroa aiheutuu kahden uuden ulkovartiolaivan hankinnasta.

Momentille on jo kahden uuden ulkovartiolaivan suunnittelua varten myönnetty 5 milj. euron lisäys vuoden 2020 neljännessä lisätalousarviossa, 120 milj. euron lisäys vuoden 2020 seitsemännessä lisätalousarviossa ja 120 milj. euron lisäys vuoden 2021 kolmannessa lisätalousarviossa. Myönnetty määräraha ei riitä uusien Turva-luokan ulkovartiolaivojen hankintaan johtuen ennen kaikkea pandemian aiheuttamasta raaka-aineiden ja laivakomponenttien markkinahintojen noususta.

Valtuuden käytöstä arvioidaan aiheutuvan valtiolle menoja vuosina 2021—2026 yhteensä enintään 320 milj. euroa, josta enintään 15 milj. euroa vuonna 2026. Hankinnan kokonaiskustannuksien arvioidaan olevan enintään 325 milj. euroa, kun siihen luetaan mukaan myös vuonna 2020 myönnetty 5 milj. euron määräraha hankinnan suunnitteluun.

Lisäyksestä 1 019 000 euroa on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia johtuen siitä, että kahden AB/B 412 helikopterin ja niiden varaosavaraston yhdenmukaistamiseen liittyvät viimeiset toimitukset ja maksut siirtyvät Rajavartiolaitoksesta riippumattomista syistä vuodelle 2022.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2021 IV lisätalousarvio	66 019 000
2021 III lisätalousarvio	120 000 000
2021 talousarvio	5 000 000
2020 tilinpäätös	160 010 000
2019 tilinpäätös	9 010 000

30. Pelastustoimi ja hätäkeskustoiminta

01. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 100 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu koronaviruksen torjunnan ja varautumisen kustannuksista pelastuslaitoksissa.

2021 IV lisätalousarvio	1 100 000
2021 III lisätalousarvio	928 000
2021 talousarvio	17 529 000
2020 tilinpäätös	19 648 000
2019 tilinpäätös	16 326 000

02. Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 150 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu koronaviruksen torjunnan ja varautumisen kustannuksista Hätäkeskuslaitoksessa.

2021 IV lisätalousarvio	150 000
2021 talousarvio	60 048 000
2020 tilinpäätös	59 615 000
2019 tilinpäätös	54 601 000

40. Maahanmuutto

21. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää erityisellä humanitaarisella perusteella tai kansainvälisten velvoitteiden täyttämiseksi ulkomaalaislain (301/2004) 93 §:n mukaisesti Suomeen otettavien henkilöiden vastaanottopalveluiden järjestämisestä sekä näiden henkilöiden majoittamista varten vuokrattavista lisätiloista aiheutuvien kustannusten korvaamiseen.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2021 IV lisätalousarvio	—
2021 III lisätalousarvio	-20 679 000
2021 talousarvio	104 614 000
2020 tilinpäätös	97 433 000
2019 tilinpäätös	127 601 000

63. Vastaanottotoiminnan asiakkaille maksettavat tuet (arviomääräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää erityisellä humanitaarisella perusteella tai kansainvälisten velvoitteiden täyttämiseksi ulkomaalaislain (301/2004) 93 §:n mukaisesti Suomeen otettavien henkilöiden vastaanottorahan, täydentävän vastaanottorahan, käytörahan ja toimeentulotuen maksamiseen.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2021 IV lisätalousarvio	—
2021 III lisätalousarvio	-4 081 000
2021 talousarvio	26 843 000
2020 tilinpäätös	19 963 529
2019 tilinpäätös	25 341 762

Pääluokka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Sotilaallinen maanpuolustus

01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 2 961 000 euroa.

Vuoden 2020 talousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 6 439 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon vähennyksenä 11 750 000 euroa Ilmavoimien tukikohtien kehittämishankkeen menoajoitusmuutoksesta ja 800 000 euroa hankintojen siirrosta momentille 27.10.18 sekä lisäyksenä 6 439 000 euroa peruutetun määrärahan uudelleenbudjetoinnista, 2 200 000 euroa sopimussotilaiden (85 htv) palkkaamisesta, 380 000 euroa Afganistanin suojausoperaation lisäpalkoista, 344 000 euroa siirrosta momentilta 27.10.50 ja 226 000 euroa viranomaisten yhteisen kenttäjohtamisjärjestelmän rakentamiskustannuksista.

Ilmavoimien tukikohtien kehittämishankkeeseen liittyvä vähennys liittyy vuoden 2021 kolmannessa lisätalousarviossa tehtyyn vuoden 2021 toimintamenojen tilausvaltuuden muutokseen, jossa vuoden 2021 maksatuksia siirrettiin vuodelle 2023.

Peruutettu määräraha on budjetoitu uudelleen, koska toimintamenojen tilausvaltuuksilla tehtyjen materiaalin kunnossapitohankintojen maksuajankohdat ovat siirtymässä tältä osin vuodelle 2022, eikä vuoden 2020 siirtomääräraha ole tuolloin enää käytettävissä.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2021 IV lisätalousarvio	-2 961 000
2021 III lisätalousarvio	-6 107 000
2021 talousarvio	1 969 138 000
2020 tilinpäätös	1 974 942 999
2019 tilinpäätös	1 932 250 000

18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 5 v)

Momentille myönnetään lisäystä 800 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että muihin puolustusmateriaalihankintoihin kuin tilausvaltuuksista aiheutuviin menoihin tai niihin liittyvistä indeksi- ja valuuttakurssimuutoksista aiheutuvien menojen maksamiseen määrärahaa saa käyttää enintään 234 159 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu hankintojen siirrosta momentilta 27.10.01.

2021 IV lisätalousarvio	800 000
2021 III lisätalousarvio	-280 480 000
2021 talousarvio	783 991 000
2020 tilinpäätös	779 398 000
2019 tilinpäätös	790 472 000

50. Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen (kiinteä määräraha)

Momentilta vähennetään 344 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää sotilaallisen kriisinhallinnan veteraanien kuntoutukseen ja tukitoimiin.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 27.10.01.

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen arvio koulutustoiminnasta ja valtionavustuksen tarpeesta vuonna 2021 on aiemmin arvioitua pienempi.

2021 IV lisätalousarvio	-344 000
2021 talousarvio	5 052 000
2020 tilinpäätös	3 652 000
2019 tilinpäätös	2 152 000

30. Sotilaallinen kriisinhallinta*20. Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

01.	Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	834 000
03.	Sotilastarkkailijatoiminnan menot	1 024 000
04.	Resolute Support -operaatio, Afganistan	3 301 000
05.	Irakin koulutusoperaation menot	5 444 000
06.	EUTM/Mosambikin koulutusoperaation menot	50 000
07.	Kriisinhallintaoperaatioiden yhteiset menot	4 898 000
08.	Kriisinhallinnan joukkojen kehittämisohjelma	16 690 000
11.	EUTM/Somalian koulutusoperaation menot	356 000
12.	EUNAVFOR MED Irini, Välimeren operaation menot	280 000

Käyttösuunnitelma (euroa)

15.	Libanonin kriisinhallintaoperaation menot	6 970 000
16.	EUTM/Malin koulutusoperaation menot	3 446 000
17.	Malin YK-operaation menot (MINUSMA)	515 000
19.	Naton Irakin koulutusoperaation menot (NMI)	475 000
20.	Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	13 740 000
Yhteensä		58 023 000

Selvitysosa: Käyttösuunnitelman muutoksilla varaudutaan EUTM/Malin koulutusoperaation vahvuuden nostamiseen 20 sotilaaseen sekä uuden EUTM/Mosambikin koulutusoperaation perustamiseen 1.11.2021 alkaen. Muutostarpeet katetaan käyttösuunnitelman Varalla-kohdasta.

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

06.	EUTM/Mosambikin koulutusoperaation menot	+50 000
16.	EUTM/Malin koulutusoperaation menot	+2 930 000
20.	Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	-2 980 000
Yhteensä		-

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2021 IV lisätalousarvio	—
2021 III lisätalousarvio	-706 000
2021 talousarvio	58 729 000
2020 tilinpäätös	59 386 000
2019 tilinpäätös	58 380 000

95. Kurssivaihtelut (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu valuuttakurssien kehityksestä johtuvien suomalaisista kriisinhallintajoukoista aiheutuvien puolustusministeriön hallinnonalan menojen laskutuksesta syntyvistä kurssieroista.

2021 IV lisätalousarvio	10 000
2021 talousarvio	10 000
2020 tilinpäätös	-453
2019 tilinpäätös	4 723

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Verotus ja tulli

02. Tullin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 7 664 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 239 000 euroa aiheutuu viranomaisten yhteisen kenttäjohtojärjestelmän (KEJO) jatkohankkeesta ja 7 425 000 euroa on tarkoitus käyttää salassa pidettävien tietojen turvallisen käsittelyn vaatimien investointien ja muiden lähinnä tietoteknisten edellytysten varmistamiseen.

Tulli on ollut mukana viranomaisten yhteisen kenttäjohtojärjestelmän (KEJO) kehittämisessä, mutta ei ole ottanut eikä pysty ottamaan järjestelmää käyttöön ainakaan käynnissä olevan JTS-kauden aikana. KEJO-järjestelmän hankerahoituksen päättyessä hankkeen kustannukset on tarkoitus ohjata katettavaksi viranomaisten omista toimintamäärärahoista. Tullilla ei ole ilman ehdotettavaa lisärahoitusta mahdollisuutta osoittaa resursseja muille viranomaisille toteuttavan tietojärjestelmän kehittämiseen.

Tullin turvallisuusluokitellun tiedon käsittely ei täytä vuoden 2020 alusta voimaan tulleen tiedonhallintalain vaatimuksia. Tullin siirryttyä vuosien 2019—2020 aikana valtioneuvoston turvallisuusverkon (TUVEn) käyttäjäksi ilmeni odotettua merkittävämpiä puutteita Tullin omassa turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittely-ympäristössä. Havaittujen puutteiden johdosta vaadittavat korjaus- ja parannustoimet on tehtävä vuosien 2021 ja 2022 aikana tiedonhallintalain mukaisen korjaustoimien siirtymäajan päättyessä 31.12.2022. Tullin nykyiset määrärahat eivät riitä vaadittavien lainsäädännön pakottavista muutoksista johtuvien toimenpiteiden toteuttamiseen.

2021 IV lisätalousarvio	7 664 000
2021 III lisätalousarvio	1 260 000
2021 II lisätalousarvio	—
2021 talousarvio	186 252 000
2020 tilinpäätös	171 856 000
2019 tilinpäätös	168 168 000

63. Takaisin maksetut verot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 3 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu EU:lle korvattavista vuosina 2012—2019 perimättä jääneistä Kiinan tekstiili- ja jalkineiden tuontiin liittyvistä tulleista ja niihin liittyvistä korkokuluista.

2021 IV lisätalousarvio	3 500 000
2021 III lisätalousarvio	3 100 000
2021 talousarvio	3 000 000
2020 tilinpäätös	36 048 772
2019 tilinpäätös	25 406 659

20. Palvelut valtioyhteisölle

01. Valtiokonttorin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 900 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahasta on varattu 500 000 euroa elpymis- ja palautumissuunnitelman hankkeiden ja tuensaajien raportointiin, seurantaan ja valvontaan käytettävän tietojärjestelmän toteutukseen, käyttöönottoon ja käytön tukitehtäviin.

Selvitysosa: Lisäyksestä 3 000 000 euroa aiheutuu yritysten kustannustuen viidennestä vaiheesta ja yritysten kustannustukien loppuun saattamisesta, 200 000 euroa hyvinvointialueuudistukseen liittyvästä tietopalvelun ja raportoinnin muutoksista, 200 000 euroa EU-direktiivin perusteella perustettavaan valtionhallinnon yhteiseen väärinkäytösepäilyjä koskevan Whistle blowing -ilmoituskanavan valmistelusta ja 500 000 euroa EU:n elpymis- ja palautumissuunnitelman toimeenpanon seurannan ja valvonnan tehtävistä.

2021 IV lisätalousarvio	3 900 000
2021 III lisätalousarvio	1 748 000
2021 II lisätalousarvio	8 300 000
2021 talousarvio	28 444 000
2020 tilinpäätös	34 454 000
2019 tilinpäätös	24 682 000

03. Huoltovarmuuspankin palvelumaksu (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 60 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää valtion maksuliikennepankkien toimintojen auditointeihin.

Selvitysosa: Lisäys ja perustelujen täydennys aiheutuvat valtion maksuliikepankkien auditoinneista aiheutuvista menoista. Auditointeja arvioidaan olevan muutamia vuodessa ja ne liittyvät pääasiassa pankkien alihankkijoissa tapahtuviin muutoksiin.

2021 IV lisätalousarvio	60 000
2021 talousarvio	1 500 000

88. Senaatti-konsernin liikelaitokset

4. Valtuudet

Momentin perusteluja muutetaan siten, että Senaatti-kiinteistöt valtuutetaan siirtämään Puolustusvoimien ja sen toimintaan liittyvien kumppanien käytössä olevat Senaatti-kiinteistöjen omistajahallinnassa olevat kiinteistöt perustettavalle Puolustuskiinteistöt-tytärliikelaitokselle. Lisäksi Puolustuskiinteistöille siirretään Puolustushallinnon rakennuslaitoksen lakatessa sen taseessa oleva valtion varallisuus yhteensä noin 25 milj. euroa. Puolustuskiinteistöille siirrettävän omaisuuden arvo on yhteensä noin 1,25 mrd. euroa. Omaisuudesta merkitään Puolustuskiinteistöjen peruspääomaan enintään 210 milj. euroa. Muu omaisuus merkitään Puolustuskiinteistöjen omaan pääomaan siten, että omaisuudesta merkitään Senaatti-kiinteistöistä lainaehdoin annetuksi pääomaksi enintään 450 milj. euroa. Puolustushallinnon rakennuslaitoksen omaisuudesta osa voi siirtyä myös Senaatti-kiinteistöille. Valtioneuvosto valtuutetaan päättämään tarkemmin Puolustuskiinteistöihin siirrettävän omaisuuden yksilöinnistä ja siirron muista ehdoista.

Selvitysosa: Omaisuuden hallinnansiirron taustalla on laki Senaatti-kiinteistöistä ja Puolustuskiinteistöistä (1018/2020). Vuoden 2021 talousarvioon sisältyvä valtuus omaisuutta koskevalle siirrolle oli 1,1 mrd. euroa. Puolustuskiinteistöille 1.1.2021 siirtynyt aloittava tase oli arvoltaan 1 046 milj. euroa. Valtuutta täydennetään siten, että Puolustuskiinteistöille siirrettävän omaisuuden määrä on yhteensä noin 1,25 mrd. euroa. Käynnistämismuutoksen hallinnansiirron yhteydessä ei siirretty isoja keskeneräisiä rakennushankkeita sisältäviä kohteita urakkasopimuksiin liittyvien siirtoriskien vuoksi. Hankkeiden valmiusaste on nyt arvioitu riittäväksi, jotta loppujenkin Puolustusvoimien käytössä olevien kohteiden siirto voidaan toteuttaa Senaatti-kiinteistöiltä Puolustuskiinteistöille. Valtuuden täydentämisen taustalla olevien ja siirrettäväksi ehdotettavien keskeneräisten hankkeiden kirjanpidolliseksi euromääräksi on arvioitu enintään noin 200 milj. euroa. Keskeneräisiä hankkeita sisältäneet kohteet siirrettäisiin Puolustuskiinteistöille viimeistään 1.1.2022 lukien valtioneuvoston tarkentavan päätöksen nojalla. Puolustuskiinteistöjen taseen peruspääoman määräksi tulee enintään 210 milj. euroa. Muu omaisuus kirjataan Puolustuskiinteistöjen muuhun omaan pääomaan.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2021 IV lisätalousarvio	—
2021 talousarvio	—
2020 tilinpäätös	—
2019 tilinpäätös	—

40. Valtion alue- ja paikallishallinto

01. Aluehallintoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 700 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu tartuntatautilain muutoksen aiheuttamista lisätehtävistä. Tartuntatautilain muutoksen vuoksi aluehallintovirastot ovat suunnanneet resursseja muista tehtävistä lakimuutoksen mukaisten tehtävien ensisijaiseen hoitamiseen.

2021 IV lisätalousarvio	700 000
2021 III lisätalousarvio	-155 000
2021 talousarvio	64 552 000
2020 tilinpäätös	59 585 000
2019 tilinpäätös	54 604 000

70. Valtionhallinnon kehittäminen

01. Julkisen hallinnon ICT:n ohjaus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu itsehallittavan identiteetin luottamusverkon kokeiluhankkeiden valtionavustuksista.

2021 IV lisätalousarvio	3 000 000
2021 III lisätalousarvio	4 000 000
2021 talousarvio	8 700 000
2020 tilinpäätös	40 200 000
2019 tilinpäätös	4 700 000

05. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 22 634 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää hallitusohjelman mukaisen tuottavuustoimenpiteiden valmisteluun ja toteutukseen.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää henkilöstön palkkaamiseen.

Vuoden 2019 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 22 634 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia. Uudelleenbudjetoinnilla jatketaan vuonna 2019 käynnistyneitä hallitusohjelman mukaisia tuottavuustoimenpiteitä ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistamiseen liittyviä toimenpiteitä. Määrärahaa käytetään myös pelastustoimen uudistuksen tietohallinnon ja tietojärjestelmien uudistami-

sen suunnitteluun ja toteuttamiseen. Määrärahasta 4 000 000 euroa käytetään sosiaali- ja terveydenhuollon integraatiotutkimukseen.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2021 IV lisätalousarvio	22 634 000
2021 III lisätalousarvio	50 000 000
2021 talousarvio	1 900 000
2019 tilinpäätös	222 215 000

20. Tuottavuuden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 525 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 25.01.21 Oikeushallinnon käyttövaltuushallinnan kehittämishankkeen toteuttamiseen.

2021 IV lisätalousarvio	-525 000
2021 III lisätalousarvio	-1 206 000
2021 talousarvio	27 662 000
2020 tilinpäätös	10 172 000
2019 tilinpäätös	4 745 000

80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 3 649 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 2 804 000 euroa aiheutuu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) perusteena olevien valtion vuoden 2021 talousarviossa arvioitujen tulojen määrän muutoksesta ja 845 000 euroa Ahvenanmaan valtuuskunnan vahvistamasta vuoden 2020 lopullisesta tasoituksesta.

2021 IV lisätalousarvio	3 649 000
2021 III lisätalousarvio	-345 000
2021 II lisätalousarvio	-42 000
2021 I lisätalousarvio	978 000
2021 talousarvio	190 288 000
2020 tilinpäätös	219 780 717
2019 tilinpäätös	244 310 990

34. Ahvenanmaan verotasoitus (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 3 500 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu Ahvenanmaan itsehallintolain 49 §:n 1 momentin mukaisen Ahvenanmaan maakunnalle palautettavan verotasoituksen tarkentuneesta arviosta.

2021 IV lisätalousarvio	-3 500 000
2021 talousarvio	83 100 000

35. Elpymis- ja palautumisvälineen rahoitus Ahvenanmaan maakunnalle (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Ahvenanmaan maakunnan osuuksiin Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman osalta.

Selvitysosa: Määrärahaa käytetään Ahvenanmaan maakunnalle kuuluvien maksujen maksamiseen elpymis- ja palautumissuunnitelmasta. Maakunnan hallituksen kanssa on yhteisymmärrys siitä, miten maakunnan osuus rahoituksesta määräytyy. Maakunnan osuus on sama kuin sen asukasluvun mukainen osuus on koko Suomen asukasluvusta eli 0,54 %.

Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy kolme Ahvenanmaan maakunnan investointitoimenpidettä, jotka kohdistuvat uusiutuvaan energiaan (RRF pilari1), osaamistason kohottamiseen ja jatkuvan oppimisen uudistamiseen, koulutuksen digitalisointiin ja modernisointiin, (RRF pilari3) sekä asiakaslähtöiseen digitaliseen hoitotietojärjestelmään (RRF pilari4).

Määräraha on ennakkomaksu Ahvenanmaan maakunnalle maakunnan elpymis- ja palautumissuunnitelman toimenpiteiden rahoittamiseksi. Mikäli Ahvenanmaa ei saavuta elpymis- ja palautumissuunnitelmassa Ahvenanmaan toimenpiteille asetettuja tavoitteita ja välitavoitteita, tulee Ahvenanmaan maakunnan palauttaa ennakkomaksu Suomen valtiolle.

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

2021 IV lisätalousarvio	1 500 000
-------------------------	-----------

90. Kuntien tukeminen

32. Valtionavustus kuntien kannustinjärjestelmiin (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 7 000 000 euroa.

Vuoden 2019 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 7 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia, jolla varmistetaan vuoden 2019 valtionavustushakujen perusteella myönteisen tukipäätöksen saaneiden ja käynnistyneiden hankkeiden asianmukainen loppuun saattaminen, huolellinen loppuraportointi sekä ministeriössä raportoinnin riittävä läpikäynti ennen hankkeiden viimeisten maksatuspäätösten tekemistä.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2021 IV lisätalousarvio	7 000 000
2021 talousarvio	10 000 000
2020 tilinpäätös	10 000 000
2019 tilinpäätös	30 000 000

92. EU ja kansainväliset järjestöt

69. Maksut Euroopan unionille (siirtomääräraha 3 v)

Momentin määräraha muutetaan kolmevuotiseksi siirtomäärärahaksi.

Selvitysosa: Momentti muutetaan siirtomäärärahaksi, jotta voidaan varautua maksujen painottumiseen nykyisen rahoituskauden (2021—2027) ensimmäisille vuosille mm. covid-19-pandemian ja mahdollisten muiden tekijöiden aiheuttamista rahoitustarpeista johtuen.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2021 IV lisätalousarvio	—
2021 III lisätalousarvio	8 400 000
2021 talousarvio	2 417 000 000
2020 tilinpäätös	2 087 000 000
2019 tilinpäätös	2 069 000 000

Pääluokka 29

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot

01. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös enintään 25 000 euroa uuden arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiön peruspääoman maksamiseen.

Selvitysosa: Momentin perustelujen täydennys aiheutuu siitä, että valtio ja Helsingin kaupunki perustavat säätiön uuden arkkitehtuuri- ja designmuseon toteuttamista varten. Säätiön perustaminen edellyttää vähintään 50 000 euron peruspääomaa, josta valtio ja kaupunki maksaisivat säätiön perustamisen yhteydessä kumpikin 25 000 euroa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2021 IV lisätalousarvio	—
2021 III lisätalousarvio	388 000
2021 talousarvio	17 726 000
2020 tilinpäätös	17 797 000
2019 tilinpäätös	17 755 000

02. Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 500 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös 1 000 000 euroa avustuksena saamelaiskäräjille saamenkielisen oppimateriaalin tuottamiseen.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu saamenkielisen oppimateriaalin tuottamiseksi osoitettavan määrärahan kasvattamisesta.

2021 IV lisätalousarvio	500 000
2021 III lisätalousarvio	242 000
2021 talousarvio	64 729 000
2020 tilinpäätös	67 956 000
2019 tilinpäätös	64 833 000

04. Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 800 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös enintään 42 800 000 euroa koulutukseen ja osaamispalveluihin, kohderyhmien tavoittamiseen, koulutuksen aikaisiin tukitoimiin, ennakointiin ja osaamiskartoituksiin sekä kehittämisestä ja kokeiluista aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu siirrosta momentilta 29.01.53 nopeavaikutteisena työllisyystoimena ulkomaalaisten osaajien täydentävään koulutukseen työmarkkinoille pätevoitymiseksi.

2021 IV lisätalousarvio	2 800 000
2021 III lisätalousarvio	46 300 000

51. Avustukset kirkolliseen ja uskonnolliseen toimintaan (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 5 000 euroa.

Momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

1.	Avustus ortodoksiselle kirkolle (L 985/2006, 119 §)	2 610 000
2.	Avustukset Suomen Merimieskirkolle	134 000
	— mistä merimieskirkkojen rakennusavustuksiin ja rakennuslainojen hoitoon (enintään)	52 000
3.	Avustukset eräiden siirtoväen sankarihautojen hoitoon ja luovutetun alueen hautausmaiden kunnostamiseen	32 000
4.	Avustus rekisteröidyille uskonnollisille yhdyskunnille	829 000
5.	Avustus uskontojen vuoropuhelun edistämiseen	80 000
6.	Avustus covid-19-epidemian aiheuttamien vaikutusten vähentämiseen uskonnollisten kesä tapahtumien järjestäjille	1 500 000
Yhteensä		5 185 000

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu rekisteröityjen uskonnollisten yhdyskuntien avustusten myöntämisessä tapahtuneesta virheestä ja se kohdennetaan käyttösuunnitelmakohtaan 4.

2021 IV lisätalousarvio	5 000
2021 II lisätalousarvio	1 500 000
2021 talousarvio	3 680 000
2020 tilinpäätös	8 179 000
2019 tilinpäätös	3 613 000

53. Jatkuvan oppimisen ja osaamisen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 2 800 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu siirrosta momentille 29.01.04 nopeavaikutteisena työllisyystoimena ulkomaalaisten osaajien täydentävään koulutukseen työmarkkinoille pätevoitymiseksi.

2021 IV lisätalousarvio	-2 800 000
2021 III lisätalousarvio	-38 500 000
2021 talousarvio	47 510 000
2020 tilinpäätös	46 510 000
2019 tilinpäätös	3 010 000

40. Korkeakouluopetus ja tutkimus

51. Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 4 122 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu rahapelitoiminnan tuottojen tuloutuksen laskun kompensoimisesta.

2021 IV lisätalousarvio	4 122 000
2021 talousarvio	353 744 000
2020 tilinpäätös	331 081 915
2019 tilinpäätös	251 783 030

53. Rahapelitoiminnan tuotot tieteen edistämiseen (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 4 122 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu Veikkaus Oy:n tuottoennusteen muutoksesta.

2021 IV lisätalousarvio	-4 122 000
2021 talousarvio	76 261 000
2020 tilinpäätös	71 301 520
2019 tilinpäätös	107 303 942

66. Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 159 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu valuuttakurssimuutoksesta.

2021 IV lisätalousarvio	159 000
2021 talousarvio	20 079 000
2020 tilinpäätös	19 837 350
2019 tilinpäätös	19 036 732

70. Opintotuki

52. Opintolainojen valtiontakaus (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 7 000 000 euroa aiheutuu opintolainahyvitysmenojen kasvusta ja 3 000 000 euroa takausvastuumenojen kasvusta.

2021 IV lisätalousarvio	10 000 000
2021 III lisätalousarvio	10 000 000
2021 talousarvio	99 200 000
2020 tilinpäätös	102 952 280
2019 tilinpäätös	68 268 783

55. Opintoraha ja asumislisä (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 4 700 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu toisen asteen oppilaitosten opiskelijoiden opintorahamenojen kasvusta.

2021 IV lisätalousarvio	4 700 000
2021 talousarvio	458 600 000
2020 tilinpäätös	449 220 499
2019 tilinpäätös	422 666 077

80. Taide ja kulttuuri

01. Taiteen edistämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös enintään 79 590 000 euroa covid-19-epidemian vuoksi apurahoina kohdennettavien avustusten ja muiden avustusten maksamiseen taiteen ja kulttuurin alan henkilöille, toiminimille, yksinyrittäjille ja yhteisöille.

Selvitysosa: Perustelujen muutos aiheutuu tarpeesta osoittaa tukea myös covid-19-epidemian vaikutusten vähentämiseen taiteen ja kulttuurin alan yhteisöille sekä tarpeesta kohdistaa 100 000 euroa aiemmin myönnettyä määrärahaa korona-avustusten myöntämisestä aiheutuviin määräraikaisen henkilöstön palkkaamisesta aiheutuviin menoihin.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2021 IV lisätalousarvio	—
2021 III lisätalousarvio	-4 000
2021 II lisätalousarvio	64 910 000
2021 I lisätalousarvio	15 000 000
2021 talousarvio	4 268 000
2020 tilinpäätös	12 125 000
2019 tilinpäätös	4 115 000

20. Museoviraston kulttuuri- ja nähtävyyshankkeiden tilakustannukset (siirtomääräraha 2 v)

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että Museovirasto oikeutetaan tekemään vuokrasopimus Kansallismuseon lisärakennuksesta (Helsingin kaupunki, kaupunginosa 13) siten, että Kansallismuseon vuokrauksesta aiheutuvat kokonaismenot ovat vuosina 2025—2039 yhteensä enintään 133 000 000 euroa.

Selvitysosa: Museovirastolle myönnettyä valtuutta tarkistetaan siten, että Kansallismuseon lisärakennuksen vuokrasopimuksesta aiheutuva sitoumus 15 vuoden ajalle arvioituna on 133 milj. euroa. Kansallismuseon kokonaisvuokra on 7,74 milj. euroa vuodessa ja sopimuksesta aiheutuva lisämäärärahaatarve on 4,15 milj. euroa vuodessa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2021 IV lisätalousarvio	—
2021 III lisätalousarvio	15 000
2021 talousarvio	16 886 000
2020 tilinpäätös	14 924 000
2019 tilinpäätös	15 804 000

34. Valtionosuus ja -avustus taiteen perusopetuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 6 758 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 7 988 000 euroa opetus- ja kulttuuriministeriön määräämin perustein opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 44 §:n mukaisten valtionavustusten maksamiseen opetustuntikohtaista taiteen perusopetuksen valtionosuutta saaville opetuksen järjestäjille.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu covid-19-epidemiasta johtuvista oppilasmaksutulojen ja varainhankinnan keskeytymisestä aiheutuvista tulonmenetyksistä sekä terveysturvallisten opetusjärjestelyiden aiheuttamista lisäkustannuksista.

2021 IV lisätalousarvio	6 758 000
2021 II lisätalousarvio	4 000 000
2021 talousarvio	88 583 000

50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 10 519 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää avustuksen maksamiseen Paimion parantolan hallinnon ja hoidon järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Vuoden 2019 toisessa lisätalousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 1 450 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 9 069 000 euroa aiheutuu rahapelitoiminnan tuottojen tuloutuksen laskun kompensoimisesta ja 1 450 000 euroa Paimion parantolan hoitoon ja hallinnointiin tarkoitettun määrärahan uudelleenbudjetoinnista. Paimion parantolan hallinnon ja hoidon järjestelyiden toteuttaminen on viivästynyt, minkä vuoksi siihen myönnetyn avustuksen käyttöaikaa on tarpeen jatkaa.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2021 IV lisätalousarvio	10 519 000
2021 III lisätalousarvio	4 300 000
2021 II lisätalousarvio	55 500 000
2021 I lisätalousarvio	5 000 000
2021 talousarvio	14 689 000
2020 tilinpäätös	107 784 000
2019 tilinpäätös	4 370 000

52. Rahapelitoiminnan tuotot taiteen edistämiseen (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 9 069 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu Veikkaus Oy:n tuottoennusteen muutoksesta.

2021 IV lisätalousarvio	-9 069 000
2021 talousarvio	190 275 000
2020 tilinpäätös	182 294 556
2019 tilinpäätös	247 042 783

75. Toimitilojen ja kiinteistövarallisuuden perusparannukset ja kunnossapito (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 7 618 000 euroa.

Momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

1. Museovirasto	799 000
2. Suomenlinnan hoitokunta	11 548 000
Yhteensä	12 347 000

Selvitysosa: Lisäyksestä 5 500 000 euroa aiheutuu Suomenlinnan Varuskuntakorttelin korjaushankkeesta, 1 950 000 euroa muista toimitilojen ja kiinteistövarallisuuden perusrakennuksesta ja kunnossapidosta Suomenlinnassa ja 168 000 euroa vakuutusyhtiön maksamasta Suomenlinnan tunneliin liittyvästä vakuutuskorvauksesta. Lisäykset kohdennetaan käyttösuunnitelma-kohtaan 2.

Vakuutuskorvauksesta saadut tulot on budjetoitu momentille 12.29.99.

2021 IV lisätalousarvio	7 618 000
2021 III lisätalousarvio	830 000
2021 talousarvio	3 899 000
2020 tilinpäätös	5 504 000
2019 tilinpäätös	6 046 000

90. Liikuntatoimi

50. Rahapelitoiminnan tuotot urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 5 889 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu Veikkaus Oy:n tuottoennusteen muutoksesta.

2021 IV lisätalousarvio	-5 889 000
2021 III lisätalousarvio	—
2021 talousarvio	108 944 000
2020 tilinpäätös	100 210 894
2019 tilinpäätös	154 028 306

52. Valtionosuudet kunnille ja liikunnan koulutuskeskuksille sekä rahoitus liikuntatieteellisten hankkeiden arviointikustannuksiin ja eräisiin avustuksiin (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 5 889 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu rahapelitoiminnan tuottojen tuloutuksen laskun kompensoimisesta.

2021 IV lisätalousarvio	5 889 000
2021 I lisätalousarvio	1 000 000
2021 talousarvio	40 676 000
2020 tilinpäätös	50 802 698
2019 tilinpäätös	1 474 000

91. Nuorisotyö*50. Rahapelitoiminnan tuotot nuorisotyön edistämiseen (arviomääräraha)*

Momentilta vähennetään 2 120 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu Veikkaus Oy:n tuottoennusteen muutoksesta.

2021 IV lisätalousarvio	-2 120 000
2021 talousarvio	39 220 000
2020 tilinpäätös	36 273 490
2019 tilinpäätös	54 968 032

52. Valtionosuudet kuntien nuorisotoimeen ja eräät avustukset (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 120 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu rahapelitoiminnan tuottojen tuloutuksen laskun kompensoimisesta.

2021 IV lisätalousarvio	2 120 000
2021 I lisätalousarvio	1 500 000
2021 talousarvio	9 771 000
2020 tilinpäätös	21 970 000
2019 tilinpäätös	1 750 000

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto ja tutkimus

05. Luonnonvarakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 370 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 30.01.23 Luonnonvarakeskuksen tietojärjestelmähankkeisiin.

2021 IV lisätalousarvio	370 000
2021 III lisätalousarvio	17 000
2021 talousarvio	79 178 000
2020 tilinpäätös	76 733 000
2019 tilinpäätös	74 126 000

23. Hallinnolliset järjestelyt (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 240 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahasta on varattu 1 000 000 euroa digitaalisen infrastruktuurin datatalouden ja digitalisaation vauhdittamisen tukiohjelmaan (RRF pilari2) osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa.

Selvitysosa: Vähennyksestä 370 000 euroa on siirtoa momentille 30.01.05, 500 000 euroa siirtoa momentille 30.20.01, 170 000 euroa siirtoa momentille 30.64.50 ja 200 000 euroa siirtoa momentille 30.70.01 tietojärjestelmähankkeiden toteuttamiseen. Lisäys 1 000 000 euroa ja momentin perustelujen täydennys aiheutuvat EU:n elpymisrahaston (RRF) määrärahan siirrosta momentilta 30.70.01.

2021 IV lisätalousarvio	-240 000
2021 talousarvio	1 240 000

66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 98 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Euroopan metsäinstituutin valtionavustuksen korottamisesta.

2021 IV lisätalousarvio	98 000
2021 talousarvio	4 439 000
2020 tilinpäätös	4 325 614
2019 tilinpäätös	4 309 010

10. Maaseudun kehittäminen

63. Maaseudun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 500 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää julkisyhteisöjen hankkeiden toteuttamiseen tarvittavan enintään 28 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen.

Vuoden 2020 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 3 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia harvaan asutun maaseudun elinvoiman ja hyvinvoinnin kehittämiseen.

Momentin henkilötyövuosien enimmäismäärää korotetaan 20 henkilötyövuodella. Korotus liittyy vuoden 2021 talousarviossa harvaan asutun maaseudun kehittämiseen osoitetun 8 milj. euron määrärahasta rahoitettujen hankkeiden toimeenpanoon.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2021 IV lisätalousarvio	3 500 000
2021 talousarvio	12 300 000
2020 tilinpäätös	6 100 000
2019 tilinpäätös	3 100 000

20. Maa- ja elintarviketalous

01. Ruokaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 418 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 168 000 euroa aiheutuu koronavirustilanteen johdosta tehtyjen turkiseläinten testausten aiheuttamista lisäkuluista, 100 000 euroa koronavirustilanteesta johtuvista lihantarkastuksen lisäkuluista, 375 000 euroa elintarvikeketjun rikollisuuden torjuntatyön vahvistamisesta, 275 000 euroa etämyynnin valvonnan kehittämisestä ja 500 000 euroa siirrosta momentilta 30.01.23 Ruokaviraston tietojärjestelmähankkeisiin.

2021 IV lisätalousarvio	1 418 000
2021 III lisätalousarvio	1 144 000
2021 talousarvio	83 642 000
2020 tilinpäätös	77 161 000
2019 tilinpäätös	73 362 000

20. Eläinlääkintähuolto ja kasvintuhoojien torjunta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 4 900 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 3 500 000 euroa aiheutuu IHN-eläintaudin johdosta maksettavista korvauksista ja 1 400 000 euroa kunnille eläinlääkintähuoltolain (765/2009) nojalla maksettavien korvausten kasvusta.

2021 IV lisätalousarvio	4 900 000
2021 talousarvio	5 948 000
2020 tilinpäätös	6 128 717
2019 tilinpäätös	6 487 623

40. Luonnonvaratalous

45. Metsäluonnon hoidon edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelman (METSO) toimeenpanosta. Metsänomistajien kiinnostus ohjelman ympäristötukisopimuksiin ja luonnonhoitohankkeisiin on kuluvana vuonna ollut ennakoitua suurempaa, ja Suomen metsäkeskuksessa on vireillä runsaasti uusia hakemuksia. Lisämääräraha kohdistetaan uusien ympäristötukisopimusten solmimiseen ja sillä edistetään METSO-ohjelmasta tehdyn periaatepäätöksen mukaisten pinta-alatavoitteiden saavuttamista.

2021 IV lisätalousarvio	2 000 000
2021 talousarvio	8 027 000
2020 tilinpäätös	9 527 000
2019 tilinpäätös	5 027 000

51. Kalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 280 000 euroa.

Vuoden 2019 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 280 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia Oma kala -hankkeelle. Uudelleen budjetoitava osuus on täysimääräisesti sidottu hankkeeseen, jonka toteutus jatkuu vielä vuonna 2022.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2021 IV lisätalousarvio	280 000
2021 talousarvio	9 700 000
2020 tilinpäätös	9 511 000
2019 tilinpäätös	12 194 000

64. Metsähallitus

50. Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 170 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 30.01.23 Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien tietojärjestelmähankkeisiin.

2021 IV lisätalousarvio	170 000
2021 III lisätalousarvio	9 000
2021 talousarvio	8 265 000
2020 tilinpäätös	14 218 000
2019 tilinpäätös	7 507 000

70. Maanmittaus ja tietovarannot

01. Maanmittauslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 800 000 euroa.

Momentin perustelut muutetaan seuraaviksi:

Määrärahaa saa käyttää myös:

- 1) Maanmittauslaitoksen omarahoitusosuutena yhteisrahoitteisissa tutkimushankkeissa
- 2) EU-rahastojen tuella toteutettavien hankkeiden omarahoitusosuutta koskevien menojen maksamiseen
- 3) laitoksen toimintaan liittyvien jäsenmaksujen maksamiseen.

Selvitysosa: Lisäys 200 000 euroa on siirtoa momentilta 30.01.23 Maanmittauslaitoksen tietojärjestelmähankkeisiin. Vähennys 1 000 000 euroa ja momentin perustelujen muutos aiheutuvat EU:n elpymisrahaston (RRF) huoneistotietojärjestelmän toisen vaiheen toteuttamiseen varatun määrärahan siirrosta momentille 30.01.23.

2021 IV lisätalousarvio	-800 000
2021 III lisätalousarvio	999 000
2021 talousarvio	45 063 000
2020 tilinpäätös	45 796 000
2019 tilinpäätös	43 280 000

40. Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot (siirtomääräraha 2 v)

Momentin määräraha muutetaan kaksivuotiseksi siirtomäärärahaksi.

Selvitysosa: Vastaava muutos on tehty vuoden 2022 talousarvioesityksessä.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2021 IV lisätalousarvio	—
2021 talousarvio	3 000 000
2020 tilinpäätös	1 389 405
2019 tilinpäätös	3 156 462

Pääluokka 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot

01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 660 000 euroa.

Vuoden 2020 talousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 1 660 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia ja aiheutuu kyberturvallisuuskoordinaation kehittämisestä valtioneuvostossa.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2021 IV lisätalousarvio	1 660 000
2021 III lisätalousarvio	3 000 000
2021 talousarvio	14 602 000
2020 tilinpäätös	16 525 000
2019 tilinpäätös	14 724 000

02. Liikenne- ja viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 337 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 130 000 euroa aiheutuu meriliikenteen tuen lisäyksen hoitamiseen tarvittavasta resurssitarpeesta ja 207 000 euroa tartuntatautilain muutoksesta aiheutuneiden terveysturvallisuustehtävien hoitamisesta. Tartuntatautilain muutoksella ja väliaikaisella muutoksella (147/2021) liikenteen terveysturvallisuutta koskeva palveluntarjoajiin kohdistuva valtakunnallinen päätöksenteko keskitettiin Liikenne- ja viestintävirastolle.

2021 IV lisätalousarvio	337 000
2021 III lisätalousarvio	10 315 000
2021 I lisätalousarvio	170 000
2021 talousarvio	80 683 000
2020 tilinpäätös	80 186 000
2019 tilinpäätös	79 224 000

10. Liikenne- ja viestintäverkot

77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 8 350 000 euroa.

Vuoden 2019 toisessa lisätalousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 8 350 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että Väylävirasto oikeutetaan tekemään sopimuksia hankkeeseen

- 1) Luumäki—Imatra—Venäjän raja, ratayhteyden parantaminen liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 210 000 000 euroa
- 2) Kemin Ajoksen meriväylän syventäminen liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 41 700 000 euroa
- 3) Kt 68 parantaminen rakentamalla uusi Kolpin ylikulkusilta liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 6 200 000 euroa
- 4) Vt 4 Oulu—Kemi liittymien parantaminen Simossa liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 25 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia Helsinki—Tampere pääradan kehittämisen suunnitteluun.

Aiemmin päätettyjen hankkeiden valtuuksien tarkistus:

Luumäki—Imatra—Venäjän raja, ratayhteyden parantaminen

Hankkeen valtuutta tarkistetaan 15 000 000 eurolla 195 000 000 eurosta 210 000 000 euroon hankkeelle asetettujen ratarakenteen laatutavoitteiden saavuttamiseksi.

Kemin Ajoksen meriväylän syventäminen

Hankkeen valtuutta tarkistetaan 15 200 000 eurolla 26 500 000 eurosta 41 700 000 euroon kustannusarvion noususta johtuen.

Kt 68 parantaminen rakentamalla uusi Kolpin ylikulkusilta

Hankkeen valtuutta tarkistetaan 1 200 000 eurolla 5 000 000 eurosta 6 200 000 euroon kustannusarvion noususta johtuen.

Vt 4 Oulu—Kemi liittymien parantaminen Simossa

Hankkeen valtuutta tarkistetaan 5 000 000 eurolla 20 000 000 eurosta 25 000 000 euroon kustannusarvion noususta johtuen.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2021 IV lisätalousarvio	8 350 000
2021 III lisätalousarvio	11 173 000
2021 talousarvio	431 725 000
2020 tilinpäätös	391 686 000
2019 tilinpäätös	369 085 000

78. Eräät väylähankkeet (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 7 550 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää vt 12 Tampereen rantaväylä -hankkeen takuuaikaisten kustannusten kattamiseen ja Fennovoiman tieyhteys -hankkeeseen.

Vuoden 2019 neljännessä lisätalousarviossa myönnetystä kolmivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 7 550 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia, mistä 150 000 euroa aiheutuu vt 12 Tampereen rantaväylä -hankkeen takuuaikaisten kustannusten kattamisesta ja 7 400 000 euroa Fennovoiman tieyhteys -hankkeen määrärahan uusimisesta.

Tampereen rantaväylä -hankkeen jälkivastuu-aika (takuu), joka kuuluu urakan toteutusvaiheeseen, on vielä menossa ja se loppuu vaiheittain vuosina 2021—2022. Takuuaikana kertyy vielä kustannuksia, jotka Väylävirasto maksaa Tampereen kaupungille jälkirahoitteisesti kertymän mukaan.

Fennovoiman tieyhteys -hankkeen sopimusvaltuus on käytetty vuonna 2015 toteutussopimuksen laatimisen yhteydessä. Valtio maksaa rakentamisesta aiheutuneet menot hankkeen rahoittajalle tien rakennusurakan vastaanotosta kahden vuoden kuluttua edellyttäen, että ydinvoimalan rakennustyöt ovat käynnissä. Toistaiseksi rakennustyöt eivät ole käynnistyneet ja tämän hetkisen arvioon mukaan ydinvoimala ei saa rakentamislupaa vuonna 2021.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2021 IV lisätalousarvio	7 550 000
2019 tilinpäätös	8 620 000

20. Liikenteen ja viestinnän palvelut

51. Avustukset liikenteen ja viestinnän palveluihin (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 30 219 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Liikenne- ja viestintävirasto voi koronapandemian aiheuttamassa tilanteessa käyttää lasti- ja matkustaja-alusvarustamoiden liikennöinnin tukeen ja sen toimeenpanoon 69 450 000 euroa, josta enintään 450 000 euroa saa käyttää avustuksen toimeenpanon ja valmistelun edellyttämiin juridisen tuen, konsultoinnin ja selvitysten aiheuttamiin menoihin.

Vuosien 2019 ja 2020 talousarvioissa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 7 069 000 euroa.

Momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

Tieliikenteen turvallisuustoiminta	8 100 000
Henkilöautojen konversiotuki	13 069 000
Rautatieliikenteen ammattikoulutus	841 000
Saimaan alueen luotsauksen hintatuki	3 800 000
Lasti- ja matkustaja-alusvarustamoiden tuki	69 450 000
— mistä toimeenpanon ja valmistelun edellyttämät juridinen tuki, konsultointi ja selvitykset (enintään)	450 000
Sähköisen raskaan liikenteen ekosysteemin kehittäminen	3 500 000
Yhteensä	98 760 000

Selvitysosa: Lisäyksestä 23 150 000 euroa aiheutuu lasti- ja matkustaja-alusvarustamoiden tuesta covid-19-pandemiasta johtuen ja 7 069 000 euroa aiheutuu henkilöautojen hankinta- ja konversiotukeen myönnetyn määrärahan uudelleenbudjetoinnista.

Lasti- ja matkustaja-alusvarustamoiden tuella turvataan Suomen välttämättömät liikenneyhteydet, huoltovarmuus ja Suomen ulkomaankaupan kuljetukset covid-19-pandemian jatkuessa sekä varmistetaan säännöllinen rahdin kuljetus ja matkustajaliikenne Varsinais-Suomen, Ahvenanmaan ja Ruotsin välillä, Helsingin ja Viron sekä Vaasan ja Uumajan välillä.

Hallitus antaa eduskunnalle lisätalousarviesitykseen liittyvän esityksen laiksi sähkökäyttöisten henkilöautojen hankintatuesta ja kaasukäyttöisen kuorma-auton hankintatuesta sekä henkilöautojen kaasu- tai etanolikäyttöisiksi muuntamisen tuesta annetun lain 14 §:n muuttamisesta.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2021 IV lisätalousarvio	30 219 000
2021 III lisätalousarvio	26 650 000
2021 I lisätalousarvio	23 150 000
2021 talousarvio	18 741 000
2020 tilinpäätös	61 041 000
2019 tilinpäätös	20 141 000

55. Julkisen henkilöliikenteen palvelujen ostot ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 13 800 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu tuesta maakuntien lentoyhteyksien turvaamiseksi. Hallitus on vuoden 2022 talousarviota koskevassa neuvottelussa sitoutunut turvaamaan vuonna 2021 käynnistetyn ostoliikenteen mukaiset lentoyhteydet 14.8.2022 saakka. Käynnissä olevan liikenteen sopimusoption käyttämisen vuoksi päätös rahoituksesta on tehtävä jo vuoden 2021 aikana.

31.20

83

2021 IV lisätalousarvio	13 800 000
2021 III lisätalousarvio	33 800 000
2021 talousarvio	119 724 000
2020 tilinpäätös	319 474 000
2019 tilinpäätös	93 774 000

Pääluokka 32

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 566 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahasta on varattu

- 1) 100 000 euroa energiainfrastruktuuri-investointeihin (RRF pilari1)
- 2) 100 000 euroa investointeihin uuteen energiateknologiaan (RRF pilari1)
- 3) 106 000 euroa vähähiiliseen vetyyn sekä hiilidioksidin talteenottoon ja hyödyntämiseen (RRF pilari1)
- 4) 20 000 euroa teollisuuden prosessien suoraan sähköistämiseen ja vähähiilistämiseen (RRF pilari1)
- 5) 20 000 euroa teollisuuden vähähiilisyyteen, kiertotalouteen, digitaalisuuteen ja teolliseen palveluvientiin (RRF pilari3)
- 6) 220 000 euroa jatkuvan oppimisen uudistukseen (RRF pilari3)

osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 100 000 euroa aiheutuu energiainfrastruktuuri-investoinneista, 100 000 euroa uuden energiateknologian investoinneista, 20 000 euroa teollisuuden prosessien suorasta sähköistämisestä ja vähähiilistämisestä, 20 000 euroa teollisuuden vähähiilisyydestä, kiertotaloudesta, digitaalisuudesta ja teollisesta palveluviennistä, 106 000 euroa vähähiiliseen vetyyn sekä hiilidioksidin talteenotosta ja hyödyntämisestä ja 220 000 euroa siirtona momentilta 32.01.02 jatkuvan oppimisen uudistukseen elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisesti.

Momentin perustelujen täydennys aiheutuu EU:n elpymisvälineen tuloilla rahoitettavista hallinnollisista resursseista, joilla varmistetaan toimenpiteiden tehokas toimeenpano.

2021 IV lisätalousarvio	566 000
2021 III lisätalousarvio	-833 000
2021 talousarvio	38 668 000
2020 tilinpäätös	37 137 000
2019 tilinpäätös	33 700 000

02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 565 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 60 000 euroa Ohjaamoiden monialaisuuden vahvistamiseen (RRF pilari3) osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa.

Selvitysosa: Lisäys 1 785 000 euroa aiheutuu lisääntyneistä asiantuntijaresursseista koronapandemian johdosta. Vähennys 220 000 euroa ja momentin perustelujen muutos aiheutuvat EU:n elpymisrahaston (RRF) määrärahan siirrosta momentille 32.01.01.

2021 IV lisätalousarvio	1 565 000
2021 III lisätalousarvio	1 304 000
2021 talousarvio	185 801 000
2020 tilinpäätös	187 350 000
2019 tilinpäätös	173 223 000

05. Innovaatio- ja tutkimuskeskukset Business Finlandin toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 004 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahasta on varattu

- 1) 134 000 euroa vähähiilisen vedyn sekä hiilidioksidin talteenottoon ja hyödyntämiseen (RRF pilari1)
- 2) 400 000 euroa keskeisten materiaalien ja teollisuuden sivuvirtojen uudelleenkäyttöön ja kierrätykseen (RRF pilari1)
- 3) 100 000 euroa 6G:n, tekoälyn ja kvanttilaskennan kehittämisympäristöihin (RRF pilari2)
- 4) 100 000 euroa innovaatio- ja tutkimusinfrastruktuuriin (RRF pilari3)
- 5) 400 000 euroa veturihankkeisiin (RRF pilari3)
- 6) 100 000 euroa avainalojen vauhdittamiseen ja osaamisen vahvistamiseen (RRF pilari3)
- 7) 100 000 euroa innovatiivisiin kasvuyrityksiin (RRF pilari3)
- 8) 40 000 euroa teollisuuden uudistumisen ja palveluviennin kasvattamiseen (RRF pilari3)
- 9) 40 000 euroa luovien alojen rakennetukeen (RRF pilari3)

osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 40 000 euroa aiheutuu teollisuuden vähähiilisyttä, kiertotaloutta ja digitaalista uudistumista sekä teollisen palveluviennin kasvattamista tukevasta ohjelmasta, 40 000 euroa luovien alojen rakennetuesta, 100 000 euroa innovaatio- ja tutkimusinfrastruktuurin edistämisestä, 100 000 euroa 6G:n, tekoälyn ja kvanttilaskennan kehittämisympäristöjen tukemi-

sesta, 400 000 euroa keskeisten materiaalien ja teollisuuden sivuvirtojen uudelleenkäytön ja kierrätyksen tukemisesta, 134 000 euroa vähähiilisen vedyn sekä hiilidioksidin talteenoton ja hyödyntämisen tukemisesta, 400 000 euroa veturiyrittäjäshankkeista, 100 000 euroa avainalojen vauhdittamisesta ja osaamisen vahvistamisesta ja 100 000 euroa innovatiivisten kasvuyritysten tukemisesta elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisesti.

Lisäyksestä 590 000 euroa aiheutuu Dubain maailmannäyttelyn viivästymisestä.

Momentin perustelujen täydennys aiheutuu EU:n elpymisvälineellä rahoitettavista kokonaisuuksista, joista 1 280 000 euroa kohdentuu koronaviruksesta kärsineille aloille ja kansainvälisen kasvun kärkiin sekä 134 000 euroa vähähiilisen vedyn sekä hiilidioksidin talteenotolla ja hyödyntämisellä ilmasto- ja ympäristövaikutusten pienentämiseen. Uudistukset edistävät elinkeinoelämän vihreää siirtymää ja digitalisaatiota sekä näihin liittyen globaalien markkinamahdollisuuksien hyödyntämistä.

2021 IV lisätalousarvio	2 004 000
2021 III lisätalousarvio	3 760 000
2021 talousarvio	101 504 000
2020 tilinpäätös	112 280 000
2019 tilinpäätös	97 474 000

09. Energiaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 330 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahasta on varattu 100 000 euroa julkiseen latausinfrastruktuuriin ja kaasutankkausverkkoon (RRF pilari1) osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 100 000 euroa aiheutuu julkisesta latausinfrastruktuurista ja kaasutankkausverkosta elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisesti, 80 000 euroa viraston tehtävien laajentumisesta EU:n lainsäädännön toimeenpanoon ja 150 000 euroa alkuperätakuurekisterin kehittämisestä.

Hallitus antaa eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi energian alkupe-
rätakuista.

Momentin perustelujen täydennys aiheutuu EU:n elpymisvälineen tuloilla rahoitettavasta julkisen latausinfrastruktuurin ja kaasutankkausverkon tukemisen hallinnollisista resursseista.

2021 IV lisätalousarvio	330 000
2021 III lisätalousarvio	-12 000
2021 talousarvio	7 758 000
2020 tilinpäätös	7 029 000
2019 tilinpäätös	6 839 000

10. Digitalisaation kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 13 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu TE-digihankkeen vuonna 2021 tehtävien uudistustöiden kustannuksista.

2021 IV lisätalousarvio	13 000 000
2021 III lisätalousarvio	8 200 000

20. Uudistuminen ja vähähiilisyys*40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 5 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu maksatusarvioiden tarkentumisesta.

2021 IV lisätalousarvio	5 000 000
2021 III lisätalousarvio	21 376 000
2021 talousarvio	516 318 000
2020 tilinpäätös	979 578 106
2019 tilinpäätös	245 020 942

45. LNG-terminaalien investointituki (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 5 532 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu terminaalihankkeen toteutuksen viivästymisestä. Hankkeen tuen maksatukset siirtyvät vuodelle 2022.

2021 IV lisätalousarvio	-5 532 000
2021 talousarvio	5 532 000
2020 tilinpäätös	—
2019 tilinpäätös	14 929 080

48. Uusiutuvan energian tuotantotuki (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 40 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu sähkön markkinahinnan noususta.

2021 IV lisätalousarvio	-40 000 000
2021 talousarvio	282 803 000
2020 tilinpäätös	324 389 666
2019 tilinpäätös	228 620 804

83. *Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 80 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu koronapandemiaan liittyvien häiriölainojen ennakoitua vähäisemmästä kysynnästä.

2021 IV lisätalousarvio	-80 000 000
2021 talousarvio	282 800 000
2020 tilinpäätös	174 205 319
2019 tilinpäätös	154 999 132

30. Työllisyys ja yrittäjyys

40. *Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 100 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (757/2021) mukaisesti:

- 1) alueiden kehittämistä, kestävää kasvua ja elinvoimaa edistäviin hankkeisiin sekä niihin sisältyviin investointeihin
- 2) kuntien ja kuntayhtymien toteuttamiin yritysten toimintaedellytyksiä tukeviin perusrakenteen investointihankkeisiin
- 3) useampaa kuin yhtä aluetta koskeviin tai valtakunnallisesti tärkeisiin alueiden kehittämistä koskeviin kehittämishankkeisiin sekä sopimusperusteiseen yhteistyöhön
- 4) enintään 21 000 000 euroa äkillisten rakennemuutosalueiden tukemiseen.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää Kimolan kanavan kunnostamiseen.

Vuoden 2019 toisessa lisätalousarviossa momentille 32.50.40 myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 100 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Kimolan kanava -hankkeen maksujen venymisestä. Vuoden 2019 toisessa lisätalousarviossa hankkeeseen myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 100 000 euroa.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Momentin perustelujen täydennys aiheutuu alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain (8/2014) kumoavan alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (757/2021) voimaantulosta 1.9.2021.

2021 IV lisätalousarvio	100 000
2021 talousarvio	52 000 000
2020 tilinpäätös	50 000 000
2019 tilinpäätös	4 114 000

42. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 30 000 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021—2028 annetun lain (758/2021) mukaisten avustusten maksamiseen.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu pk-yrityksille koronapandemiasta aiheutuvien vaikutusten hallintaan ja ehkäisemiseen myönnettävien avustusten arvioitua vähäisemmästä myöntämisestä, avustuksen kohteena olleiden hankkeiden toteutumisesta arvioitua pienempänä sekä maksatusten toteutumisena osin arvioitua aikaisemmin jo vuoden 2020 loppupuolella.

Momentin perustelujen täydennys aiheutuu valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetun lain (9/2014) kumoavan valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021—2028 annetun lain (758/2021) voimaantulosta. Uuden lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella ja lain on tarkoitus tulla voimaan 1.11.2021.

2021 IV lisätalousarvio	-30 000 000
2021 III lisätalousarvio	100 000
2021 talousarvio	92 378 000
2020 tilinpäätös	281 088 513
2019 tilinpäätös	4 944 751

45. Valtionavustus turvetuotantokoneiden romutukseen (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää valtionavustuslain (688/2001) nojalla annettavan valtioneuvoston asetuksen mukaisesti yrityksille turvetuotantoon valmistettujen koneiden ja laitteiden käytöstä poistamiseen.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2021 IV lisätalousarvio	—
2021 III lisätalousarvio	20 000 000

51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 20 000 000 euroa.

Vuoden 2020 talousarviossa ja vuoden 2020 neljännessä lisätalousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan yhteensä 22 690 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan peruutus ja osittainen uudelleenbudjetointi aiheutuvat ennakoitua pienemmästä määrärahan käytöstä ja viivästyksestä määrärahan maksatuksissa.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2021 IV lisätalousarvio	20 000 000
2021 III lisätalousarvio	-12 735 000
2021 talousarvio	276 306 000
2020 tilinpäätös	332 914 000
2019 tilinpäätös	256 693 000

64. EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n alue- ja rakennepolitiikan ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmiin (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 97 089 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa ja myöntämisvaltuutta saa käyttää EU:n ohjelmakauden 2014—2020 neuvoston asetuksen 1303/2013 139 artiklan mukaisten ennakkomaksujen palauttamiseen.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2021 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä 666 989 000 eurolla, josta 351 789 000 euroa kohdennetaan ohjelmakauteen 2021—2027.

Selvitysosa: Myöntämisvaltuuden kasvu 20 240 000 eurolla aiheutuu loppuohjelmakaudesta 2014—2020 purkautuviksi arvioitujen myöntämisvaltuuksien uudelleen budjetoinnista sekä komissiolta saamatta jäävistä eristä. Myöntämisvaltuuden lisäyksestä 11 000 000 euroa on EU:n rakennerahastojen rahoitusosuutta ja 9 240 000 euroa valtion rahoitusosuutta.

Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 9 240 000 euroa vuonna 2022, 8 000 000 euroa vuonna 2023 ja 3 000 000 euroa vuonna 2024.

Määrärahan 97 089 000 euron vähennys on InvestEU:n toimenpiteisiin varattu osuus ja aiheutuu EU:n ohjelmakauden 2021—2027 käynnistymisen viivästymisestä. Vähennyksestä 48 545 000 euroa on EU:n rakennerahastojen rahoitusosuutta ja 48 544 000 euroa valtion rahoitusosuutta.

2021 IV lisätalousarvio	-97 089 000
2021 I lisätalousarvio	129 938 000
2021 talousarvio	378 638 000
2020 tilinpäätös	341 299 206
2019 tilinpäätös	297 283 022

40. Yritysten erityisrahoitus

43. Yritysten kustannustuki (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 100 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu kustannustuen viidennestä hakukierroksesta.

32.40

91

2021 IV lisätalousarvio	100 000 000
2021 III lisätalousarvio	200 000 000
2021 II lisätalousarvio	40 000 000
2021 I lisätalousarvio	—
2020 tilinpäätös	680 000 000

47. Finnvera Oyj:n tappiokorvaukset ja korkotuet (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 130 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu tappiokorvausten ennakoitua vähäisemmästä toteutumisesta.

2021 IV lisätalousarvio	-130 000 000
2021 talousarvio	189 928 000
2020 tilinpäätös	21 939 882
2019 tilinpäätös	18 133 336

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

06. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisen vankiterveydenhuollon yksikön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 050 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 450 000 euroa aiheutuu koronavirusepidemian aiheuttamista lisämenoista ja 600 000 euroa julkiselta terveydenhuollolta ostettavien, vaativien erikoissairaanhoidon palvelujen kustannuksista.

2021 IV lisätalousarvio	1 050 000
2021 III lisätalousarvio	520 000
2021 talousarvio	20 155 000
2020 tilinpäätös	20 291 000
2019 tilinpäätös	19 105 000

25. Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallinen tiedonhallinta (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 080 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 2 500 000 euroa aiheutuu Kanta-palvelujen levyjärjestelmien virtualisointi- ja kapasiteettihankinnasta, 1 000 000 euroa käytössä olevan Koronavilkku-sovelluksen ylläpidosta ja mahdollisista epidemiatilanteesta aiheutuvista muutoksista ja 580 000 euroa koronapassin aiheuttamista muutostöistä.

Hallitus on antanut eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta, joka sisältää säädökset EU:n digitaalisen koronatodistuksen kansallisesta käytöstä.

2021 IV lisätalousarvio	4 080 000
2021 III lisätalousarvio	5 700 000
2021 talousarvio	30 400 000
2020 tilinpäätös	22 400 000
2019 tilinpäätös	7 000 000

02. Valvonta

20. Oikeuslääketieteellisen kuolemansyyn selvittämisen menot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 540 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu poliisin tilaamien kuljetusten noin 16 % kasvusta vuoden 2020 vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

2021 IV lisätalousarvio	1 540 000
2021 III lisätalousarvio	992 000
2021 talousarvio	11 841 000
2020 tilinpäätös	12 189 991
2019 tilinpäätös	10 118 220

03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta

04. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 673 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 400 000 euroa aiheutuu covid-19-epidemian testauskapasiteetin ylläpitämisestä, 2 415 000 euroa covid-19-viruskantojen geneettisen variaation seurannasta ja 858 000 euroa viestintäkampanjoista muun muassa rokote-kattavuuden lisäämiseksi.

2021 IV lisätalousarvio	3 673 000
2021 III lisätalousarvio	10 956 000
2021 talousarvio	62 072 000
2020 tilinpäätös	74 098 000
2019 tilinpäätös	54 083 000

25. Kansalliset osaamiskeskittymät (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 000 000 euroa.

Vuoden 2019 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 3 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2021 IV lisätalousarvio	3 000 000
2021 talousarvio	6 500 000
2020 tilinpäätös	7 000 000
2019 tilinpäätös	5 075 000

10. Perhe- ja asumiskustannusten tasaus, perustoimeentulotuki ja eräät palvelut*50. Perhe-etuudet (arviomääräraha)*

Momentilta vähennetään 14 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu lapsilisän, elatustuen ja ulkomaille maksettavan lastenhoidontuen saajien määrän vähentymisestä aiemmin arvioituun verrattuna.

2021 IV lisätalousarvio	-14 000 000
2021 talousarvio	1 596 500 000
2020 tilinpäätös	1 595 351 472
2019 tilinpäätös	9 954 000

54. Asumistuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 30 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu asumistuen saajamäärien kasvusta, etenkin opiskelijoiden osalta.

2021 IV lisätalousarvio	30 000 000
2021 talousarvio	1 580 400 000
2020 tilinpäätös	1 582 400 000
2019 tilinpäätös	1 477 300 000

56. Vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelut (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 6 400 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu koronaepidemian aiheuttamasta tulkkauspalveluiden käytön vähäisyydestä.

2021 IV lisätalousarvio	-6 400 000
2021 talousarvio	56 500 000
2020 tilinpäätös	40 221 849
2019 tilinpäätös	47 634 096

57. Perustoimeentulotuki (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 30 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu taloustilanteen kohentumisesta ja työttömyyden laskusta.

2021 IV lisätalousarvio	-30 000 000
2021 talousarvio	768 800 000
2020 tilinpäätös	750 000 000
2019 tilinpäätös	693 000 000

60. Kansaneläkelaitoksen sosiaaliturvarahastojen toimintakulut (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 300 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Kelan kriittisen infrastruktuurin huoltovarmuuden parantamisesta.

2021 IV lisätalousarvio	4 300 000
2021 talousarvio	481 357 000
2020 tilinpäätös	495 300 000
2019 tilinpäätös	392 760 000

20. Työttömyysturva*52. Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (arviomääräraha)*

Momentilta vähennetään 188 000 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 5 000 000 euroa työttömyysturvan koronapoikkeusten jatkamisesta ja 20 000 000 euroa yrittäjien työmarkkinatukioikeuden jatkamisesta 30.11.2021 saakka sekä vähennyksenä 213 000 000 euroa työllisyysasteen noususta johtuen.

Työttömyysturvan koronapoikkeusten jatkamisesta aiheutuu arviolta 4 000 000 euron lisäys myös valtionosuuteen työttömyysetuuksien ansioturvasta ja vuorottelukorvauksesta momentille 33.20.50. Koska työllisyysasteen nousu aiheuttaa arviolta saman tasaisen vähennyksen, muutos ei näy momentin määrärahassa.

2021 IV lisätalousarvio	-188 000 000
2021 III lisätalousarvio	55 000 000
2021 I lisätalousarvio	55 000 000
2021 talousarvio	1 802 990 000
2020 tilinpäätös	1 747 175 798
2019 tilinpäätös	1 417 585 672

30. Sairausvakuutus*60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha)*

Momentilta vähennetään 40 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennyksestä 25 000 000 euroa aiheutuu koronatestien arvioitua pienemmästä määrästä, 10 000 000 euroa EU:lle maksettavien korvausten pienenemisestä ja 5 000 000 euroa vähimmäispäivärahojen arvioitua pienemmästä määrästä.

2021 IV lisätalousarvio	-40 000 000
2021 talousarvio	2 185 300 000
2020 tilinpäätös	1 981 208 187
2019 tilinpäätös	2 408 602 831

40. Eläkkeet

60. Valtion osuus kansaneläkeläistä ja eräistä muista laeista johtuvista menoista (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 65 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu kansaneläkkeistä, vammaisetuksia ja eläkkeensaajan asu-
mistukea saavien määrän vähentymisestä.

2021 IV lisätalousarvio	-65 000 000
2021 talousarvio	3 803 000 000
2020 tilinpäätös	3 735 222 539
2019 tilinpäätös	3 509 910 579

50. Veteraanien tukeminen

50. Rintamalisät (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 300 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu aiemmin tehtyjen rintamalisän ja ylimääräisen rintamalisän ta-
sokorotuksista.

2021 IV lisätalousarvio	300 000
2021 talousarvio	9 900 000
2020 tilinpäätös	11 605 399
2019 tilinpäätös	9 104 408

60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

35. Valtion rahoitus Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön opiskeluterveydenhuoltoon (siirtomää-
räraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että hyväksyttävä opiskelijakohtainen kustannus vuon-
na 2021 on 310,90 euroa ja hyväksyttävät opiskeluterveydenhuollon kokonaiskustannukset arvi-
olta 81 600 000 euroa.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2021 IV lisätalousarvio	—
2021 talousarvio	65 800 000
2020 tilinpäätös	6 400 000
2019 tilinpäätös	3 000 000

38. Valtionavustus julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon covid-19-kustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 1 155 000 euroa covid-19 testauksesta ja jäljittamisestä aiheutuvien kustannusten korvaamiseen valtionavustuksina kunnille ja kuntayhtymille sekä Ahvenanmaan maakunnalle ja enintään 400 000 000 euroa valtionavustuksina kunnille, kuntayhtymille ja Ahvenanmaan maakunnalle muiden välittömien covid-19 kustannusten korvaamiseen.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2021 IV lisätalousarvio	—
2021 talousarvio	1 615 000 000
2020 tilinpäätös	206 000 000

70. Terveiden ja toimintakyvyn edistäminen

20. Rokotteiden hankinta (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 12 600 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää tartuntatautilain (1227/2016) 44 §:n ja 45 §:n perusteella maksutta toimitettavien rokotustilaisuuksissa tarvittavien rokotteiden hankkimisesta ja edelleen toimittamisesta ja käytön ohjeistamisesta molemmilla kotimaisilla kielillä, kansallisen rokotusohjelman rokotusten epidemiologisten ja immunologisten vaikutusten, kattavuuden ja turvallisuuden selvittämisestä sekä niiden seurantajärjestelmien kehittämisestä, velvoitevarastoinnista, rokotejakelujärjestelmästä sekä muiden yleisen rokotusohjelman toteuttamisesta aiheutuvien menojen ja korvausten maksamiseen.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu Suomen COVAX AMC -mekanismiin osallistumisesta. Vastaava lisäys on tehty momentille 24.30.66.

2021 IV lisätalousarvio	-12 600 000
2021 III lisätalousarvio	223 500 000
2021 I lisätalousarvio	70 000 000
2021 talousarvio	30 940 000
2020 tilinpäätös	243 740 000
2019 tilinpäätös	28 990 000

Pääluokka 35

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ympäristöhallinnon toimintamenot

01. Ympäristöministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 2 000 000 euroa.

Selvitysosa: Hallitus on antanut eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi Sallan kansallispuistosta (HE 104/2021 vp).

Vähennys aiheutuu siirrosta momentille 35.10.52 Sallan kansallispuiston rakentamiseen.

2021 IV lisätalousarvio	-2 000 000
2021 III lisätalousarvio	39 000
2021 talousarvio	35 163 000
2020 tilinpäätös	35 701 000
2019 tilinpäätös	26 128 000

10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu

20. Ympäristövahinkojen torjunta (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 2019 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 6 100 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahasta peruuttaminen aiheutuu Hituran kaivoksen sulkemisen toisen vaiheen toimenpiteiden kustannusten säästöstä.

Määrärahasta yhteensä arviolta 2 900 000 euroa budjetoidaan hankkeelle uudelleen täydentävässä talousarvioesityksessä 2022 ja julkisen talouden suunnitelmassa 2023—2026 kaivoksen sulkemistoimenpiteitä varten.

Määrärahasta peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2021 IV lisätalousarvio	—
2021 talousarvio	1 900 000
2020 tilinpäätös	4 400 000
2019 tilinpäätös	18 200 000

21. Eräät luonnonsuojelun menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 698 000 euroa.

Selvitysosa: Hallitus on antanut eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi Sallan kansallispuistosta (HE 104/2021 vp).

Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon vähennyksenä 1 000 000 euroa siirtona momentille 35.10.52 Sallan kansallispuiston rakentamiseen ja lisäyksenä 302 000 euroa momentille 12.35.99 tuloutetusta EU-hankkeesta syntyneestä säästöstä, joka on tarkoitus käyttää Natnet-hankkeen After Life Conservation Planissa kirjattujen toimenpiteiden toteuttamiseen ja luonnonsuojeluun.

2021 IV lisätalousarvio	-698 000
2021 talousarvio	38 340 000
2020 tilinpäätös	35 390 000
2019 tilinpäätös	2 690 000

22. Eräät ympäristömenot (siirtomääräraha 3 v)

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että vesien- ja merenhoidon tiedonhallintajärjestelmän hankinnan toteuttamiseksi saa tehdä sopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2021 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 4 300 000 euroa.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2021 IV lisätalousarvio	—
2021 III lisätalousarvio	1 750 000
2021 talousarvio	24 435 000
2020 tilinpäätös	24 335 000
2019 tilinpäätös	18 175 000

52. Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 000 000 euroa.

Selvitysosa: Hallitus on antanut eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi Sallan kansallispuistosta (HE 104/2021 vp).

Lisäyksestä 2 000 000 euroa aiheutuu siirrosta momentilta 35.01.01 ja 1 000 000 euroa siirrosta momentilta 35.10.21 Sallan kansallispuiston rakentamiseen.

2021 IV lisätalousarvio	3 000 000
2021 talousarvio	67 942 000
2020 tilinpäätös	71 462 000
2019 tilinpäätös	36 347 000

20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen

04. Rakennetun ympäristön digitaalisen rekisterin ja alustan luominen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu rakennetun ympäristön tietojärjestelmähankkeeseen (Ryhti) liittyvän tukiosion edistämisestä.

2021 IV lisätalousarvio	2 000 000
2021 III lisätalousarvio	—
2021 talousarvio	7 300 000
2020 tilinpäätös	7 300 000

34. Avustukset kuntien kiinteistöjen öljylämmityksestä luopumiseen (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuodelta 2020 siirtyneestä määrärahasta avustusta myönnetään 30 % avustuspäätöksessä avustettaviksi hyväksytyistä ja toteutuneista kustannuksista.

Selvitysosa: Momentin perustelujen muutos aiheutuu tarpeesta nostaa kuntien öljylämmityksestä luopumistuen avustusprosenttia, jolla kannustetaan kuntia luopumaan fossiilisesta öljylämmityksestä kiinteistöissään vuoteen 2024 mennessä.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2021 IV lisätalousarvio	—
2020 tilinpäätös	14 895 000

37. Avustukset vihreää siirtymää tukevan rakentamisen toteuttamiseen (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää EU-elpymisvälineen tavoitteiden mukaisesti elpymisvälineestä tuettavien vihreän siirtymän investointihankkeiden viranomaiskäsitelyihin kaavoituksen, luvituksen ja niihin liittyvien selvityksien osalta.

Ympäristöministeriö myöntää avustukset valtionavustuslain (688/2001) nojalla. Avustusta voidaan myöntää maakunnan liitoille ja kunnille enintään 70 % kaavoituksen, luvituksen ja niihin liittyvien selvitysten laatimisesta aiheutuvista kuluista. Kuntien avustusten osalta ympäristöministeriö kuulee ELY-keskuksia. Momentin määrärahasta voidaan käyttää 2 % henkilöstön palkkaamiseen ympäristöministeriössä.

Mikäli kaavoituksessa ja luvituksessa käsitellään muita kuin EU-elpymisvälineen tavoitteiden mukaisia investointihankkeita, niin avustusta ei voida myöntää niiden osaan kuluista.

Selvitysosa: Momentin käyttötarkoitusta laajennetaan koskemaan vihreän siirtymän investointihankkeiden toteutusta. Määräraha perustuu Suomen kestävän kasvun ohjelman toteutukseen ja sen tarkoituksena on lisätä resursseja ohjelmassa toteuttavien vihreää siirtymää tukevien investointihankkeiden kaavoitukseen sekä luvitukseen ja siten nopeuttaa niiden toteuttamista.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

Momentin nimike on muutettu.

2021 IV lisätalousarvio	—
2021 III lisätalousarvio	250 000
2020 tilinpäätös	2 000 000

52. *Avustukset asuinrakennusten sähköisen liikenteen infrastruktuurin edistämiseen (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu sähköisen liikenteen infrastruktuurin edistämistä avustushakemusten suuresta määrästä.

2021 IV lisätalousarvio	2 000 000
2021 III lisätalousarvio	7 500 000
2021 talousarvio	5 500 000
2020 tilinpäätös	7 000 000
2019 tilinpäätös	1 500 000

60. *Siirto Valtion asuntorahastoon*

Avustukset

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2021 saa Valtion asuntorahaston varoista valtionavustuslain (688/2001) nojalla myöntää asuinrakennuksille avustuksia energiatehokkuuden parantamiseen sekä älykkääseen ja joustavaan energiakulutukseen tähtääviin toimenpiteisiin yhteensä enintään 50 000 000 euroa siten kuin asuinrakennusten energia-avustuksista vuosille 2020—2022 annetulla asetuksella säädetään.

Selvitysosa: Energiatehokkuusavustuksen 10 000 000 euron lisäyksellä tuetaan asutokan lämmitysenergiankulutuksen ja siitä aiheutuvien ilmastopäästöjen pienentämistä merkittävästi säädöksillä asetettua vaatimustasoa enemmän. Elokuun puoliväliin menneessä avustuksia on ehditty jo myöntää 38,9 milj. euroa eli lähes koko 40 milj. euron valtuus. Määrärahan lisäyksellä turvataan avustusjärjestelmän jatkuminen katkeamattomana, millä estetään rakennusten korjausten siirtämisiä.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2021 IV lisätalousarvio	—
2021 talousarvio	—
2020 tilinpäätös	—
2019 tilinpäätös	—